

LXIII. NEMZETI FOGLALKOZTATÁSI ALAP

Alap fejezet száma és megnevezése: **LXIII. Nemzeti Foglalkoztatási Alap**

Alap felett rendelkező megnevezése: **Pénzügyminiszter**

Alapkezelő megnevezése: **Pénzügyminisztérium**

Nemzeti Foglalkoztatási Alap 2017. évi beszámolójának indokolása

I. Összefoglaló adatok:

A Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény (költségvetési törvény) a Nemzeti Foglalkoztatási Alap (NFA, Alap) 2017. évi költségvetésének bevételi előirányzatát 507 848,2 millió forintban, kiadási előirányzatát 489 788,4 millió forintban határozta meg. Az Alap 2017. évi – költségvetési törvény szerinti – tervezett egyenlege ennek megfelelően 18 059,8 millió forint volt.

Az Alap előirányzatait érintő módosításokra 2017. évben a költségvetési törvény módosításával, továbbá egy kormányhatározat és egy miniszteri döntés alapján került sor. A költségvetési törvény módosításával az Alap tervezett egyenlege 14 959,8 millió forintra változott. Az egyes előirányzat-módosítások 2017. évben a következők szerint alakultak:

- A költségvetési törvény módosítása érintette az Alap három bevételi és egy kiadási előirányzatát:

A Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény módosításáról szóló 2017. évi LXXXVI. törvény az Alap egy bevételi jogcímének előirányzatát csökkentette és két bevételi jogcím előirányzatát növelte. A „Szociális hozzájárulási adó Nemzeti Foglalkoztatási Alapot megillető hányada” jogcím előirányzata 22 000,0 millió forinttal csökkent. Az „Egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulék Nemzeti Foglalkoztatási Alapot megillető hányada” jogcím előirányzata 10 100,0 millió forinttal, a „Szakképzési hozzájárulás” jogcím előirányzata 13 800,0 millió forinttal nőtt. A kiadási előirányzatok közül az „Álláskeresési ellátások” jogcím előirányzata került megemelésre 5000,0 millió forinttal.

- Az egyes munkaerőpiaci intézkedésekről szóló 1139/2017. (III. 20.) Korm. határozat alapján két lépésben a „Start-munkaprogram” kiadási jogcím előirányzatáról összesen 40 180,0 millió forint került átcsoportosításra a „Foglalkoztatási és képzési támogatások” jogcím előirányzatára.

A Korm. határozat 4. pontja alapján a közfoglalkoztatási jogviszonyban állók létszámcsökkentése miatt, az aktív munkaerőpiaci programok megvalósítása érdekében 40 000,0 millió forint, a 13. pontja alapján a mentális, szociális vagy egészségi okból foglalkoztatásba be nem vonható álláskeresők foglalkoztathatóságának növelését szolgáló speciális közfoglalkoztatási programhoz kapcsolódó munkaerőpiaci szolgáltatások nyújtásához 180,0 millió forint került átcsoportosításra.

- Miniszteri döntés alapján az Alap két kiadási előirányzata között egy alkalommal történt átcsoportosítás: Év végén 11 000,0 millió forint összegben a „Foglalkoztatási és képzési

támogatások” jogcím előirányzatáról a „Szakképzési és felnőttképzési támogatások” jogcím előirányzatára, melynek célja meghatározóan a szakképzési centrumok fejlesztésének támogatásához szükséges pénzügyi forrás megteremtése volt.

Az előirányzat-módosítások eredményeként az Alap bevételi előirányzata 507 848,2 millió forintról – 1900,0 millió forinttal – 509 748,2 millió forintra nőtt. A kiadási előirányzata 489 788,4 millió forintról – 5000,0 millió forinttal – 494 788,4 millió forintra nőtt, így a tervezett egyenleg 18 059,8 millió forintról – 3100,0 millió forinttal – 14 959,8 millió forintra csökkent.

Az előirányzat-módosítások a bevételi jogcímek közül az alábbiakat érintették:

- a „Szociális hozzájárulási adó Nemzeti Foglalkoztatási Alapot megillető hányada” jogcím előirányzata 217 539,6 millió forintról – 22 000,0 millió forinttal – 195 539,6 millió forintra csökkent,
- az „Egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulék Nemzeti Foglalkoztatási Alapot megillető hányada” jogcím előirányzata 165 801,9 millió forintról – 10 100,0 millió forinttal – 175 901,9 millió forintra nőtt,
- a „Szakképzési hozzájárulás” jogcím előirányzata 60 706,7 millió forintról – 13 800,0 millió forinttal – 74 506,7 millió forintra nőtt.

Az előirányzat-módosítások a kiadási jogcímek közül az alábbiakat érintették:

- a „Start-munkaprogram” jogcím előirányzata 325 000,0 millió forintról – 40 180,0 millió forinttal – 284 820,0 millió forintra csökkent,
- a „Foglalkoztatási és képzési támogatások” jogcím előirányzata 16 172,0 millió forintról – 29 180,0 millió forinttal – 45 352,0 millió forintra nőtt,
- a „Szakképzési és felnőttképzési támogatások” jogcím előirányzata 20 000,0 millió forintról – 11 000,0 millió forinttal – 31 000,0 millió forintra nőtt,
- az „Álláskeresési ellátások” jogcím előirányzata 47 000,0 millió forintról – 5000,0 millió forinttal – 52 000,0 millió forintra nőtt.

2017. évben az Alap folyó kiadásainak finanszírozása a folyó bevételei terhére történt. KESZ-hitel igénybevételére nem volt szükség, az Alap likviditási tartalékának a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvényben (Ft.) előírt mértéke biztosított volt.

A 2017. évben befolyt tényleges bevételek összege 521 988,5 millió forint volt, ami 12 240,3 millió forinttal, 2,4 százalékkal haladta meg a módosított előirányzat összegét. A kiadások tényleges teljesítésének összege 459 791,6 millió forintot tett ki, ez az összeg 7,1 százalékkal, azaz 34 996,8 millió forinttal volt kevesebb a módosított előirányzatnál.

Mindezek eredményeként az NFA 2017. évi egyenlege a tervezettnél kedvezőbben alakult: a költségvetési törvényből adódó, módosított 14 959,8 millió forint tervezett egyenlegnél több, 62 196,9 millió forint lett ténylegesen az egyenleg összege. A tervezett egyenlegtől eltérő összegű tényleges egyenleget az eredményezte, hogy a bevételi előirányzatok teljesítése kisebb mértékben, 2,4 százalékkal haladta meg a módosított bevételi előirányzat főösszegét, a kiadási előirányzatok felhasználása pedig ennél nagyobb mértékben 7,1 százalékkal elmaradt a módosított kiadási előirányzat főösszegétől.

Az NFA maradványa 2017. év folyamán 62 196,9 millió forinttal nőtt, így a 2017. december 31-i állapot szerinti összege 148 710,8 millió forint lett.

II. Az Alap 2017. évi vagyoni helyzetének alakulása:

II. 1. Eszköz oldal:

Az Alap mérlegében eszköz oldalon, négy mérlegsoron került kimutatásra érték, melyek a következők:

- Követelés fejében átvett készletek

A követelés fejében átvett készletek záró állománya 3,0 millió forint, ami a nyitóállományhoz képest 1,0 millió forinttal növekedett.

- Pénzeszközök

A Kincstár által vezetett forintszámla 2017. december 31-i fordulónappal kimutatott záró állománya 148 710,8 millió forint.

- Követelések

A költségvetési évben esedékes követelések 2017. december 31-i fordulónappal kimutatott záró állománya 17 742,8 millió forint, valamint a költségvetési évet követően esedékes követelések záró állománya 1103,3 millió forint.

Követelések között kerül kimutatásra többek között:

- = a Nemzeti Adó- és Vámhivatal adatszolgáltatása alapján a közhatalmi bevételek címen fennálló követelések,
- = a jogalap nélkül felhasznált támogatások és ellátások visszafizetési kötelezettsége miatt előírt követelések,
- = visszatérítendő támogatásból származó követelések,
- = uniós munkavállalók munkanélküli ellátásai megtérítési igényéből származó követelések.

2017. évben a követelések állománya a következőképpen alakult:

adatok: millió forintban

2017. január 1-jei nyitóállomány	20 005,7
Követelés előírás	548 436,3
Behajthatatlan követelés és méltányosságból elengedett követelés	27 607,4
Teljesítés	521 988,5
2017. december 31-i záróállomány	18 846,1

II. 2. Forrás oldal:

Az Alap mérlegében forrás oldalon, az alábbi mérlegsorokon került kimutatásra érték:

- Egyéb eszközök induláskori értéke és változásai

Egyéb eszközök induláskori értéke és változásaiként kell kimutatni a 2017. január 1-jén meglévő nem idegen pénzeszközök forrását.

Ez az Alap esetében az államháztartás számvitelének 2014. évi megváltozásával kapcsolatos feladatokról szóló 36/2013. (IX. 13.) NGM rendelet alapján került megállapításra és értéke (180 336,9 millió forint) megegyezik az Alap 2014. december 31-i pénzeszközének összegével.

– Felhalmozott eredmény

A mérlegben felhalmozott eredményként az előző költségvetési évek felhalmozott eredményét kell kimutatni. 2017. évre vonatkozóan a felhalmozott eredmény értéke -76 494,3 millió forint.

– Mérleg szerinti eredmény

Az Alap 2017. évi mérleg szerinti eredménye 60 710,4 millió forint, mely a tevékenység eredményéből és a pénzügyi műveletek eredményéből áll. A tevékenység eredménye 60 710,2 millió forint, a pénzügyi műveletek eredménye 0,2 millió forint.

– Kötelezettségek

2017. évben a kötelezettségek állománya a következőképpen alakult:

adatok: millió forintban

2017. január 1-jei nyitóállomány	0,5
Kötelezettség előírás	459 791,6
Teljesítés	459 791,6
2017. december 31-i záróállomány	0,5

II. 3. Mérlegen kívüli tétel:

Tárgyévet követő évre vonatkozó kötelezettségvállalások: Tárgyéven túli kötelezettség az Áht. 36. § (4) bekezdés bb) pontja szerint vállalható, azzal, hogy az Flt. 39/B. § (5) és (6) bekezdése szerint a foglalkoztatási alaprész, a képzési alaprész, valamint a közfoglalkoztatási támogatások módosított előirányzata negyven százalékának mértékéig vállalható kötelezettség. Ez 2017. évben 144 468,8 millió forint, 2018. évre áthúzódó keretösszeget jelentett. Az Alap tárgyévet követő évi, 2018. évi előirányzatait terhelő kötelezettség tényleges összege 138 902,2 millió forint volt, melyből a tárgyévre, 2017. évre vállalt, de 2017. évben ki nem fizetett kötelezettség 17 207,6 millió forint, a tárgyévet követő évre, 2018. évre vállalt kötelezettség 121 694,6 millió forint.

III. Az Alap bevételei:

Az NFA tényleges bevételei 2017. évben a munkaadók, a munkavállalók és a vállalkozók által befizetett munkaerő-piaci járulékból ("Egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék Nemzeti Foglalkoztatási Alapot megillető hányada", Szociális hozzájárulási adó Nemzeti Foglalkoztatási Alapot megillető hányada), a szakképzési hozzájárulásból, a bérgarancia alaprészből nyújtott kölcsönök visszafizetéséből, az egyéb bevételekből, valamint az előfinanszírozott uniós programok kiadásainak EU általi megtérítéséből (fejezeti kezelésű előirányzatról) képződtek.

Az NFA bevételeinek az előirányzathoz viszonyított 12 240,3 millió forint összegű túlteljesülése 2017-ben a következőkből adódott össze:

- a szakképzési hozzájárulásból a módosított előirányzatnál 5567,8 millió forinttal nagyobb összeg folyt be,
- az előfinanszírozott uniós programok kiadásainak visszatérüléséből származó bevételek összege 4512,6 millió forinttal lett több a tervezettnél,
- az egyéb bevételek együttesen 3045,0 millió forinttal haladták meg az előirányzat összegét,
- az „Egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék Nemzeti Foglalkoztatási Alapot

- megillető hányada” jogcím előirányzatának teljesülése 436,1 millió forinttal haladta meg a tervezettet, ugyanakkor
- a „Szociális hozzájárulási adó Nemzeti Foglalkoztatási Alapot megillető hányada” jogcím előirányzatának teljesülése 1104,1 millió forinttal lett kevesebb a tervezettnél,
 - a bérgarancia támogatások törlesztéséből is kisebb összeg folyt be, mint az előirányzat, ami 217,1 millió forint elmaradást jelentett.

25 cím Előfinanszírozott uniós programok kiadásainak visszatérülése

A 2014-2020-as időszak munkaerőpiaci programjai a Partnerségi Megállapodás alapján területileg elkülönülten kerülnek finanszírozásra (konvergencia megyék, illetve közép-magyarországi megyék), ennek megfelelően az állami foglalkoztatási szerv hatáskörében eljáró megyei/fővárosi kormányhivatalok uniós programjainak előfinanszírozása is két operatív program, a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP), illetve a Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP) keretében valósul meg. Az uniós programok előfinanszírozásának visszatérüléséből keletkezett bevétel 2017. évben az Alap összes bevételének 12,4 százalékát képezte.

A GINOP és a VEKOP – ún. „egycsatornás” finanszírozási rendszerben, az NFA-ból lebonyolításra kerülő – programjainak megvalósítása során, a projekt előrehaladási jelentésekben igényelt támogatási összegek az NFA-ból történő előfinanszírozást, majd az elszámolást követően az EU által megtérítésre kerülnek (a megtérítés az Alap javára közvetlenül fejezeti kezelésű előirányzatról történik).

A jogcím bevétele – a „2014-2020-as időszak munkaerőpiaci programjainak előfinanszírozása” jogcímen teljesített kiadásokkal, vagyis a „GINOP 5.1.1 Út a munkaerőpiacra” és a „GINOP 5.2.1 Ifjúsági Garancia”, valamint a „VEKOP 8.1.1 Út a munkaerőpiacra” és a „VEKOP 8.2.1 Ifjúsági Garancia” összefüggően – 64 512,6 millió forint lett. Az előirányzat összege 107,5 százalékon teljesült.

26 cím Egyéb bevétel

1 alcím Területi egyéb bevétel

2 alcím Központi egyéb bevétel

3 alcím Szakképzési és felnőttképzési egyéb bevétel

A területi és a központi egyéb bevételek együttes összege 4201,9 millió forint volt, ami döntő részben a megállapodások megszegése miatt határozattal visszakövetelt ellátások és támogatások összegéből és a különféle egyéb bevételekből állt. A területi és a központi egyéb bevételek együttes összege meghaladta az előirányzott összeg kétszeresét, a teljesítés aránya 210,1 százalék volt. A 2017. évben összesen befolyt 5845,0 millió forint összegű egyéb bevétel az Alap összes bevételének 1,1 százalékát képezte.

A területi egyéb bevételek (2188,1 millió forint) a kormányhivataloknál képződtek: 100 millió forintot meghaladó összegben a kormányhivatalok felénél (együttesen 1763,2 millió forint összegben), ami a területi egyéb bevételek több mint négyötödét tette ki (80,6 százalék). A többi megyei területi egységhez befolyt bevétel összege 20-100 millió forint között alakult. A területi egyéb bevételek meghatározó része különféle egyéb bevételekből (1186,0 millió forint, 54,2 százalék), határozattal visszakövetelt ellátásokból és támogatásokból (934,8 millió forint, 42,7 százalék) állt. A kisebb része támogatási kölcsönök visszatérüléséből (54,0 millió forint, 2,5 százalék) és kamatbevételekből, illetve bírságokból (13,3 millió forint, 0,6 százalék) származott.

A központi egyéb bevétel összege (2013,8 millió forint) az Alap főszámláján realizálódott, szinte teljes egészében különféle egyéb bevételekből képződött (2011,8 millió forint, 99,9 százalék), a fennmaradó rész visszakövetelt támogatásokból (0,8 millió forint) és kamatbevételekből származott (1,2 millió forint, együtt 0,1 százalék). A különféle egyéb

bevételekből a legnagyobb részt a „migráns ellátások” (uniós tagállami munkavállalásra tekintettel nyújtott álláskeresési ellátás) megtérítése (1696,1 millió forint, 84,3 százalék), kisebb részt a támogatások elszámolásából adódó maradványok visszafizetése tette ki (314,6 millió forint, 15,6 százalék).

A szakképzési és felnőttképzési egyéb bevétel összege 1643,1 millió forint volt, ez a módosított előirányzat 205,4 százalékát tette ki. A szakképzési és felnőttképzési egyéb bevételnek is döntő része különféle egyéb bevételekből (meghatározóan korábbi támogatások elszámolásai során keletkezett maradványok visszafizetéséből) képződött, (1561,4 millió forint, 95,0 százalék), kisebb része pedig visszakövetelt támogatásokból (55,4 millió forint, 3,4 százalék) és kamatbevételekből, illetve bírságokból tevődött össze (26,3 millió forint, 1,6 százalék).

31 cím Szakképzési hozzájárulás

A szakképzési hozzájárulásból eredő bevétel aránya az NFA tényleges bevételei között 15,3 százalékot tett ki. A 2017-ben befolyt szakképzési hozzájárulás összege 80 074,5 millió forint volt, ami 7,5 százalékkal haladta meg a módosított előirányzat összegét (az eredeti előirányzathoz viszonyítva 31,9 százalékos volt a túlteljesülés aránya).

A szakképzési hozzájárulás bevételeinek alakulását befolyásoló, szak- és felnőttképzést érintő jelentősebb 2017. évi jogszabály-módosítás nem történt, a szakképzési hozzájárulásból származó 2017. évi bevétel a 2016. évben befolyt összeghez viszonyítva 13,9 százalékos növekedést mutat. Az előző évhez viszonyítottan befolyt többletbevétel – a tanulószerveződések számának jelentősebb változása nélkül – vélhetően elsősorban a megnövekedett bérszámvetésre vezethető vissza.

33 cím Bérgarancia támogatás törlesztése

A bérgarancia támogatások 782,9 millió forint összegű törlesztése az előirányzat 78,3 százalékát tette ki. A bérgarancia támogatások törlesztéséből befolyt bevétel az Alap összes bevételeinek 0,1 százalékát jelentette.

2017. évben a három legmagasabb összegű megtérülés a fővárosi kormányhivatalnál 364,0 millió forint, Veszprém megyében 86,0 millió forint és Komárom-Esztergom megyében 59,7 millió forint összegben realizálódott, együtt a három kormányhivatalnál 509,7 millió forint folyt be ezen a jogcímen. Az említett három területi egységhez érkezett visszafizetések együttesen a teljes bevétel csaknem kétharmadát (65,1 százalékát) tették ki. A többi megyében 40 millió forint alatti összeg folyt be.

A bérgarancia támogatások törlesztéséből évek óta egymilliárd forint körüli bevétele keletkezett az Alapnak: 2016-ban 424,6 millió forint, 2015-ben 663,6 millió forint, 2014-ben 934,5 millió forint, 2013-ban 1046,1 millió forint, 2012-ben 792,0 millió forint, 2011-ben 977,8 millió forint, 2010-ben 1137,6 millió forint, 2017-ben is egymilliárd forint alatt maradt.

35 cím Egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulék Nemzeti Foglalkoztatási Alapot megillető hányada

2017-ben az NFA tényleges bevételeinek 33,8 százaléka, 176 338,0 millió forint az „Egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék Nemzeti Foglalkoztatási Alapot megillető hányada” jogcímen folyt be. Az e jogcímen befolyt bevétel összege 0,2 százalékkal haladta meg a tervezett bevétel összegét.

38 cím Szociális hozzájárulási adó Nemzeti Foglalkoztatási Alapot megillető hányada

2017-ben az NFA tényleges bevételeinek 37,2 százaléka, 194 435,5 millió forint a „Szociális hozzájárulási adó Nemzeti Foglalkoztatási Alapot megillető hányada” jogcímen folyt be. Az e jogcímen befolyt bevétel összege 0,6 százalékkal elmaradt a módosított előirányzat összegétől.

IV. Az Alap kiadásainak teljesítése:

Alaprészhez kapcsolódó jogcímek:

- Foglalkoztatási és képzési támogatások – foglalkoztatási alaprész,
- Szakképzési és felnőttképzési támogatások – képzési alaprész,
- Álláskeresési ellátások – szolidaritási alaprész,
- Bérgarancia kifizetések – bérgarancia alaprész.

Alaprészhez nem kapcsolódó jogcímek:

- Működtetési célú kifizetések: a Kincstár által terhelt, számlavezetéssel kapcsolatos működési kiadások (kincstári tranzakciós díj, pénzügyi tranzakciós illeték, postai kifizetési utalvány díj), valamint a megszűnt jogcímekhez kapcsolódó esetleges kifizetések,
- Start-munkaprogram,
- 2014-2020-as időszak munkaerőpiaci programjainak előfinanszírozása.

Az Alap kiadásainak a módosított előirányzathoz viszonyított 34 996,8 millió forint összegű alulteljesítése 2017-ben a következőkből adódott össze:

- a „Start-munkaprogram” jogcím kiadásai a módosított előirányzat összegénél 18 982,8 millió forinttal kisebb összeget tettek ki,
- a „Foglalkoztatási és képzési támogatások” jogcím előirányzatának teljesítése 18 113,1 millió forinttal maradt el a tervezettől,
- a „2014-2020-as időszak munkaerőpiaci programjainak előfinanszírozása” jogcímen kifizetett összeg a módosított előirányzathoz viszonyítva 3121,1 millió forint elmaradást jelentett,
- a „Szakképzési és felnőttképzési támogatások” jogcím kiadásai a módosított előirányzat összegétől 1080,6 millió forinttal maradtak el, ugyanakkor
- a „Működtetési célú kifizetések” jogcímen a tényleges terhelés összege az előirányzat összegétől 714,4 millió forinttal maradt el,
- a „Bérgarancia kifizetések” jogcímen az előirányzat összegénél 658,8 millió forinttal kevesebb kiadás történt,
- az „Álláskeresési ellátások” jogcím kiadásainak összege 7674,0 millió forinttal lett több a tervezettnél.

1 cím Aktív támogatások

1 alcím Foglalkoztatási és képzési támogatások

2017. évben a „Foglalkoztatási és képzési támogatások” kiadási jogcím előirányzata a költségvetési törvény szerint 16 172,0 millió forint volt. Az Ft. alapján, a 11/2016. NFA FA miniszteri döntés értelmében a foglalkoztatási alaprész decentralizált kerete 6913,5 millió forintban került meghatározásra, ami a fővárosi/megyei kormányhivatalok között felosztásra került. A miniszteri döntés szerint az alaprész központi kerete 7105,5 millió forint, tartaléka 2153,0 millió forint lett. Az év folyamán a keretmaradványokból és a támogatások megíjulásából keletkezett, a havi pénzügyi adatszolgáltatások során a területi egységek által kimutatott és felajánlott szabad források, a más kiadási jogcímről átcsoportosított előirányzat felhasználásával a központi keret összege 29 730,8 millió forintra, a tartalék keret összege 7560,3 millió forintra nőtt. A decentralizált keret összege egyes kormányhivatalok által kért kiegészítések, illetve visszavonásra felajánlás eredményeként 8060,9 millió forintra változott.

A „Foglalkoztatási és képzési támogatások” 45 352,0 millió forint összegű módosított előirányzatából ténylegesen 27 238,9 millió forint kiadás realizálódott. Ez a módosított előirányzat összegének 60,1 százalékát tette ki.

Foglalkoztatási alaprész központi kerete

A foglalkoztatási alaprész központi keretéből 2017. évben teljesített kifizetések összege 19 767,1 millió forintot tett ki, így a felhasználás 9963,7 millió forinttal maradt el a módosított keretösszegtől. Az éves teljesítési mutató 66,5 százalék volt.

A központi keret 2017. évi felhasználása az alábbi főbb jogcímenek történt:

„Nyári diákmunka elősegítése” központi munkaerő-piaci program: A „Nyári diákmunka elősegítése” központi munkaerő-piaci program megvalósítására 2017. évben 2300,0 millió forint került elkülönítésre a központi kereten belül, melyből az év folyamán 2146,0 millió forint kiadás realizálódott. A programra a kormányhivatalok rendelkezésére álló decentralizált keretből történő kiegészítéssel – tekintettel az egyes megyéknél jelentkező, megnövekedett igényekre – további 449,6 millió forint került kifizetésre. Ezzel összességében a program megvalósítása során 2595,6 millió forint került felhasználásra. A programindítás célja a fiatalok inaktivitás csökkentése, a korai munkatapasztalat és munkajövedelem szerzés elősegítése volt. A program célcsoportjába a 16-25 év közötti, nappali tagozaton tanuló diákok tartoztak. Országosan összesen 27,1 ezer nappali tagozatos diák támogatott foglalkoztatása valósult meg. A programban a foglalkoztatást biztosító, támogatható munkáltatók a területi, települési önkormányzatok és az önkormányzati alaptevékenységet végző intézmények voltak.

„Közfoglalkoztatásból a versenyszférába” központi munkaerőpiaci program: Magyarország Konvergencia Programjában rögzítésre került a Kormány azon célja, hogy növelje a közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra visszalépők arányát. A cél elérése érdekében egy új jogintézmény került bevezetésre a közfoglalkoztatottak elhelyezkedési juttatásáról szóló 328/2015. (XI. 10.) Korm. rendelet megjelenésével. A támogatás a közfoglalkoztatottakat ösztönzi a versenyszférában történő elhelyezkedésre oly módon, hogy a közfoglalkoztatási jogviszony időtartamának lejártát megelőzően történő elhelyezkedésük esetén a közfoglalkoztatottak elhelyezkedési juttatásban részesülhetnek.

2017. évben a program március 1-jétől került elindításra. Az év végig tartó időszak alatt 4,7 ezer fő lépett ki a közfoglalkoztatásból és nyújtotta be kérelmét az elhelyezkedési juttatás igénylése céljából. A program keretében 2017. évben elhelyezkedési juttatásra 470,1 millió forint került kifizetésre. Az elhelyezkedési juttatást azon közfoglalkoztatott személyek kapják, akik a piaci szférában munkaviszonyt létesítenek. Gyakorlati tapasztalatok alapján azonban szükségessé vált a támogatás rendszerének bővítése. A közfoglalkoztatottaknak az elsődleges munkaerőpiac által támasztott feltételeknek történő megfelelése érdekében szükséges egy szakmai segítő, patronáló személy igénybevétele, hogy minél több, a közfoglalkoztatásból kilépett egyén alkalmassá váljon a tartós piaci munkavégzésre. Annak érdekében, hogy minél több közfoglalkoztatott ember elhelyezkedését elő lehessen segíteni a program által, szükségessé vált az elérhető munkaerőpiaci szolgáltatások megerősítése is.

Ezeknek megfelelően a „Közfoglalkoztatásból a versenyszférába” program 2017. évben további két pillérrel kibővítésre került. A szakmai segítők bérköltség-támogatására és az elhelyezkedési juttatásra együttesen 1085,0 millió forint keret állt a kormányhivatalok rendelkezésére, a munkaerőpiaci szolgáltatások nyújtására pedig 936,0 millió forint pénzügyi forrás átadásra került a megvalósító OFA Országos Foglalkoztatási Közhasznú Nonprofit Kft. (a továbbiakban: OFA Nonprofit Kft.) részére.

„Munkásszállások kialakítása” központi munkaerőpiaci program: A Kormány céljai között szerepel a teljes foglalkoztatottság elérése. E cél eléréséhez – többek között – a munkaerő mobilitásának elősegítése is szükséges, mivel Magyarországon a lakosság mobilitása alacsony. Az alacsony mobilitás azt eredményezi, hogy miközben az ország bizonyos területein, meghatározott ágazatokban a munkaerő-kereslet jelentős növekedésének hatására tartós munkaerőhiány alakult ki, addig az ország keleti felében jelentős munkaerő-tartalékok

találhatóak. A munkaerő mobilitását gátló – leggyakrabban felmerülő – tényezőként a lakhatási nehézségeket említik. Ugyanakkor több helyi önkormányzat kifejezte azt a szándékát, hogy a területén működő vállalkozások igényei alapján a tulajdonában álló ingatlanok átépítésével, illetve új ingatlanok építésével munkásszállást létesítene, és ehhez állami támogatást szeretne igénybe venni. A munkaerő mobilitásának fokozása érdekében kormányzati szerepvállalás keretében szükséges ösztönözni a munkavállalók tartós elhelyezésére szolgáló szálláshelyek létesítését.

A cél elérése érdekében megjelent a munkaerőpiaci mobilitást elősegítő munkásszállás építéséhez nyújtható támogatásról szóló 23/2017. (II. 3.) Korm. rendelet, melyben egy új aktív foglalkoztatáspolitikai eszköz bevezetésére került sor: központi munkaerőpiaci program keretében közvetlenül a helyi önkormányzatok vagy önkormányzati társulások részére nyújtható támogatás munkásszállások építéséhez, vagy munkásszállás céljából igénybe vehető ingatlan felújításához.

A „Munkásszállások kialakítása” elnevezésű, 2017 májusában meghirdetett központi munkaerőpiaci program megvalósításához 9000,0 millió forint került elkülönítésre a foglalkoztatási alaprész központi keretében. A kérelmek benyújtására 2017. szeptember 30-ig volt lehetőség. A rendelkezésre álló forrás terhére az alábbi, vissza nem térítendő támogatások nyújtására került sor:

- Mórahalom Városi Önkormányzat részére 94 férőhelyes munkásszállás megépítéséhez 263,2 millió forint,
- Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata részére 180 férőhellyel rendelkező munkásszállás kialakítása céljából történő épület-felújításhoz 360,0 millió forint,
- Újszentiván Községi Önkormányzat részére 80 férőhelyes munkásszállás megépítéséhez 222,8 millió forint,
- Orosháza Város Önkormányzata részére 100 férőhelyes munkásszállás megépítéséhez 274,3 millió forint,
- Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata részére 80 férőhellyel rendelkező munkásszállás kialakítása céljából történő épület-felújításhoz 159,7 millió forint,
- Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata részére 100 férőhelyes munkásszállás megépítéséhez 280,0 millió forint,
- Szentgotthárd Város Önkormányzata részére 202 férőhelyes munkásszálláshoz 404,0 millió forint,
- Nyírbátor Város Önkormányzata részére 114 férőhelyes munkásszálláshoz 113,0 millió forint,
- Marcali Városi Önkormányzat részére 80 férőhely munkásszálláshoz 135,1 millió forint.

A 2017. évi központi program kiírása keretében benyújtott, támogatásban részesült kérelmekre összességében 2212,1 millió forint összegű támogatás került megítélésre. Ebből a felsorolt első 5 kérelemre megítélt támogatás 2017. évben kifizetésre került, az utóbbi 4 kérelem támogatási összegének kifizetése áthúzódott 2018. évre.

„Mikro-, kis- és középvállalkozások munkahelyteremtő beruházásainak támogatása” központi program: A foglalkoztatás bővítése, a munkahelyteremtés a Kormány kiemelt stratégiai célja. A „Mikro-, kis- és középvállalkozások munkahelyteremtő beruházásainak támogatása” központi program közvetlenül kapcsolódik a Nemzeti Együttműködés Program 1.1. pontjához (Tíz év alatt egymillió új munkahely) és 1.2. pontjához (Egyszerűbb és teljesíthetőbb feltételek a vállalkozások számára). A központi program célja a kkv-k fejlődésének, gazdaságban betöltött szerepének, piaci pozíciójának javítása érdekében – új munkahelyek létrehozását eredményező – munkahelyteremtő beruházások támogatása. A program célja továbbá a területi különbségek csökkentése, a térségi felzárkóztatás, a helyi gazdaság megerősítése. A támogatás mértéke – nem regisztrált álláskereső személy esetén – 1,5 millió forint volt, melyen felül kiegészítő támogatásokra is pályázhattak a vállalkozások:

nyilvántartásban lévő, kiközvetített álláskereső foglalkoztatása esetén új munkahelyenként 0,5 millió forint, nyilvántartásban lévő, kiközvetített olyan álláskereső foglalkoztatása esetén, aki a megelőző 12 hónapban közfoglalkoztatási jogviszonyban volt foglalkoztatva, új munkahelyenként 0,8 millió forint, és amennyiben a beruházás kedvezményezett eljárásban, kedvezményezett településen valósul meg, új munkahelyenként további 0,4 millió forint támogatás volt megállapítható.

Az év közepén meghirdetett pályázat pénzügyi forrásaként összesen 10 000,0 millió forint került elkülönítésre a foglalkoztatási alaprész központi keretében. A pályázatot 2017. augusztus 1-jétől 2017. szeptember 15-ig lehetett benyújtani, a beruházás helye szerinti illetékes kormányhivatal részére.

A kormányhivatalok 2017. október közepéig elvégezték a beérkezett pályázatok bírálatát, majd a kormányhivatalok felterjesztése és a minisztérium szakmai javaslata alapján a rendelkezésre álló keretösszegeből miniszteri döntéssel 4250,5 millió forint támogatási összeg került odaítélésre. A pályázaton 262 mikro-, kis- és középvállalkozás részesült támogatásban. A nyertes pályázók a beruházás eredményeként összesen több mint 2,1 ezer fő többletlétszámot vállaltak, melyből közel 0,5 ezer fő volt a nem álláskereső, több mint 1,5 ezer fő az álláskeresők és 0,1 ezer fő a közfoglalkoztatottak száma. A megítélt támogatási összegből 2017. év folyamán 858,0 millió forint került ténylegesen kifizetésre.

EKD-s addicionális munkahelyteremtő támogatás: A Külgazdasági és Külügyminisztérium kezelésében lévő Beruházás-ösztönzési céllelőirányzatból egyedi kormánydöntéssel (EKD) odaítélt támogatásban részesülő, legalább 10,0 millió eurónak megfelelő forintösszegű beruházáshoz kapcsolódóan az NFA-ból, szintén egyedi kormánydöntés alapján – az ország hátrányos helyzetű térségeiben a nemzetgazdaságilag fontosnak ítélt beruházásokat megvalósító vállalatok részére – addicionális munkahelyteremtő beruházási támogatás adható. Az elmúlt években korábban nem tapasztalt, élénk érdeklődés mutatkozott az NFA-ból nyújtható EKD addicionális munkahelyteremtő beruházási támogatás iránt. Tárgyi eszközök beszerzéséhez és építési költségek elszámolásához támogatás abban az esetben nyújtható, ha jogszabályban szereplő kedvezményezett eljárásban vagy településen valósul meg a fejlesztés és a beruházás eredményeként legalább 250 új munkahely jön létre.

EKD alapján, 2014. és 2017. év között, a nagybefektetők 7 beruházásának megvalósításához nyújtott az NFA-ból munkahelyteremtő támogatást a Kormány. A fejlesztések eredményeként várhatóan több mint 3,4 ezer új munkahely létesül a következő években. 2017. évben további nagybefektetők támogatásának előkészítése történt meg, melyekről kormánydöntés 2018-ban várható. A nagyberuházásokhoz kapcsolódó addicionális támogatásokra 2017. évben ténylegesen 389,1 millió forint kifizetése történt meg.

„Ukrán állampolgárok hiányszakmákban történő foglalkoztatása” központi munkaerőpiaci program: Az „Ukrán állampolgárok hiányszakmákban történő foglalkoztatása” központi program célja, hogy egy foglalkoztatási hálózat működtetésével folyamatos és rugalmas munkaerő-utánpótlást biztosítson a magyar vállalkozások számára olyan szakmák és munkahelyek tekintetében, amelyek a magyar gazdaság fejlesztését stratégiai szinten elősegítik és fenntartják. Célja továbbá, hogy a hazai piacon működő cégek olyan álláshelyek betöltésére kapjanak lehetőséget, amelyeket eddig nem tudtak betölteni magyar, vagy más uniós ország állampolgáraival, és előreláthatóan ezt a közeljövőben sem tudnák megtenni. A programra meghatározott pénzügyi forrás összege 450,0 millió forint volt, melyből 2016. évben 180,0 millió forint, 2017. évben 270,0 millió forint került kifizetésre a program megvalósítója részére. A program megvalósítási ideje 2017. december 31-ig tartott.

A program keretében a következő tevékenységek valósultak meg: megállapodás ukrán székhelyű jogi személyiségű szervezetekkel Magyarországra irányuló munkaerő-közvetítési tevékenységi engedéllyel, toborzó és közvetítő irodák kialakítása Ukrajna jelentősebb foglalkoztatási régióiban, magyar vállalkozások munkaerő-igényéről informatikai adatbázis

létrehozása, logisztikai szervezés, tanácsadás.

A pályázati cél megvalósulása érdekében Magyarországon két bázis, ahhoz tartozóan pedig két iroda létrehozására került sor, ahol megfelelő szakképesítésű, szakmai tapasztalattal rendelkező, ukrán és magyar nyelven is jól beszélő munkatársak szervezték a munkát és tartották a kapcsolatot a magyar, illetve ukrán partnerekkel. A program keretén belül átfogó PR és reklámszolgáltatási csomag került összeállításra mindkét ország területén, melybe beletartozik hirdetési és reklámtevékenység, toborzás, munkáltatói fórumok szervezése is.

A program keretében 5 ezer fő ukrán állampolgár kapott munkavállalási engedélyt és ebből 4,6 ezer fő már legalább egy hónapot meghaladó munkaviszony keretében dolgozik. A munkaerő ilyen módon történő felvételével kapcsolatos módszereket a munkáltatók megismerhették, a pilot szerepet a program betöltötte. A program további működése biztosítja a cégek szakképzettség nem igénylő, egyszerű ipari, építőipari, valamint gépkezelő, összeszerelő, és élelmiszer feldolgozó munkakörben felmerülő igényeinek kielégítését.

„Tranzit Monitor” elnevezésű, tranzitfoglalkoztatási programok végrehajtását segítő központi munkaerőpiaci program: A gazdaság növekedésének köszönhetően az utóbbi időszakban jelentősen nőtt a foglalkoztatás a versenyszférában, miközben az ország bizonyos területein, egyes ágazatokban, munkakörökben munkaerőhiány alakult ki. A gazdaság munkaerőigényének kielégítésében több más intézkedés mellett szerepe lehet olyan célzott intézkedéseknek is, amelyek a tartósan munkanélküliek munkára alkalmassá tételét és képzését szolgálják. Ezek közé tartozik a tranzitfoglalkoztatás is.

A program célja a 2017. február 24-én megjelent, GINOP 5.1.4. „Tranzitfoglalkoztatási programok támogatása” című Felhívás keretében tranzitfoglalkoztatási programot megvalósító szervezetek hálózatosodásának, tudásmegosztásának támogatása, szakmai tudásbővítés szervezése a tranzitfoglalkoztatási feladatok segítése érdekében, a programok lebonyolításának nyomon követése, a célcsoport bevonásának folyamatos monitorozása. A szervezetekkel való szoros szakmai kapcsolat lehetőséget adhat minőségi és hiánypótló esettanulmányok, átfogó értékelések elkészítésére és biztosítja a lebonyolításra és működtetésre való pontos rálátást a döntéshozók számára. A program 48 hónapon keresztül biztosít kapacitást ezen feladatok elvégzéséhez. A program célcsoportját a GINOP 5.1.4. „Tranzitfoglalkoztatási programok támogatása” című Felhívás (a továbbiakban: Felhívás) keretében támogatott szervezetek, valamint az általuk végrehajtott program megvalósításában résztvevő szakmai megvalósítók és szakértők alkotják. A program megvalósításához 2017. évben 30,2 millió forint, 2018. évben 62,6 millió forint, 2019. és 2020. évben egyaránt 61,4 millió forint és 2021. évben 43,4 millió forint, összesen 259 millió forint pénzügyi forrást biztosít az Alap a foglalkoztatási alaprész központi keretéből. A Felhívásra 23 támogatási kérelem érkezett. A beérkezett támogatási kérelmek közül 2017. októberben 9, decemberben 2 és 2018. áprilisban 3 támogatási kérelemről született támogatási döntés. A támogatott szervezetek közül egy szervezet kezdte meg a támogatott projekt megvalósítását 2017. novemberben, a többi támogatott projekt megvalósítása 2018. évben indul. 2017. évben a „Tranzit Monitor” program technikai előkészítése (nyitó rendezvény szervezése, valamint eljárásrendek kialakítása, feladatok ütemezése) történt meg. A 2017. évre meghatározott pénzügyi forrás átadásra került a programot megvalósító OFA részére.

A mentális, szociális, vagy egészségügyi okból foglalkoztatásba be nem vonható álláskeresők foglalkoztathatóságának növelése: Az erre vonatkozó, 1253/2016. (VI. 6.) Korm. határozat 2. pontja felhívta a belügyminisztert, hogy a mentális, szociális vagy egészségügyi problémával küzdő álláskeresők számára közfoglalkoztatási pilot mintaprogramot szervezzen. A speciális közfoglalkoztatási pilot mintaprogram – négy megyében (Baranya, Borsod-A.-Z., Szabolcs-Sz.-B. és Zala) – 2016. évben július 1-jétől indult el öt hónapos időtartammal összesen 300 fővel. A program folytatására – az említett megyékben – 2017. évben április 1-jétől került sor ugyancsak öt hónapos időtartamban,

összesen 280 fővel.

A Nemzetgazdasági Minisztérium feladata volt a pilot programhoz kapcsolódóan munkaerőpiaci szolgáltatások nyújtásának biztosítása azzal a céllal, hogy a speciális közfoglalkoztatási pilot mintaprogramban résztvevők számára elősegítse az elsődleges, vagy másodlagos munkaerőpiacra történő kilépés lehetőségét. Erre a célra a 2017. évi indítású program megvalósítására a foglalkoztatási alaprész központi keretében 180,0 millió forint, az előző évről áthúzódó kötelezettségvállalások teljesítésére 6,0 millió forint állt rendelkezésre. A 2017. évi kifizetés összesen 173,5 millió forint volt, melyből az előző évről áthúzódó kötelezettségvállalások teljesítése 6,0 millió forintot tett ki. 2017. évben a programból augusztus végéig az elsődleges munkaerőpiacon történő elhelyezkedés miatt 25 fő lépett ki, az ezt követő egy hónapos utókövetéses időszakban 98 fő került ki elsődleges munkaerőpiacon, illetve közfoglalkoztatásban történő elhelyezkedés miatt.

„Munkaerőpiaci Tükör” évkönyvvel kapcsolatos munkaerőpiaci kutatás és szakkiadvány támogatása: A Magyar Tudományos Akadémia Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpontja (a továbbiakban: MTA KRTK) 2000-ben indította el a Munkaerőpiaci Tükör elnevezésű évkönyvsorozatot, amelyet magas szakmai színvonal jellemez és a foglalkoztatáspolitikai területének etalonértékű példája. A megjelent kötet áttekintést ad a kötet kiadását megelőző évben a hazai munkaerőpiacon lezajló folyamatokról, többek között a munkakínálat, munkakereslet és a bérek alakulásáról. A 2016. évet bemutató kötet tudományos megközelítéssel vizsgálta a munkaerőhiány jelenségét is. A tanulmány foglalkozott a munkaerőhiány-indikátorokat magyarázó többváltozós becslésekkel, a munkaerőhiányra panaszkodó vállalatok munkaerőpiaci környezetének jellemzésével nagy felbontású földrajzi-elérhetőségi adatok segítségével. A 2017. évben megjelent kötet elkészítéséhez, a szükséges kutatások, elemzések lefolytatásához az MTA KRTK részére 18,0 millió Ft támogatást biztosított az Alap.

A „Magyar munkavállalók munkaerőpiaci mobilitási hajlandóságának vizsgálata a Nyugat-dunántúli régióban” elnevezésű munkaerőpiaci kutatás megvalósításának támogatása: A Magyar Szakszervezeti Szövetség Nyugat-Dunántúli Regionális Kirendeltsége (a továbbiakban: MASZSZ) az EURES-T Pannónia Partnerség keretében 2010. óta működtet Információs Irodákat a Nyugat-dunántúli régióban, amelyekben képzett EURES-tanácsadók és nemzetközi munkaerő-mobilitási szakértők nyújtanak tanácsadási szolgáltatást elsősorban magyar állampolgárságú álláskeresőknak, munkavállalóknak, valamint hazai egyéni vállalkozóknak és mikro-vállalkozásoknak.

A „Magyar munkavállalók munkaerőpiaci mobilitási hajlandóságának vizsgálata a Nyugat-dunántúli régióban” elnevezésű munkaerőpiaci kutatás megvalósításához 2017. évben 10,5 millió forint támogatás forrását biztosította az Alap. Az EURES Nemzeti Koordinációs Iroda a MASZSZ által végzett EURES-tanácsadási szolgáltatást és az elvégzett kutatást magas szakmai színvonalúnak és hasznosnak értékelte. A támogatási összeg szabályszerű elszámolására és pénzügyi lezárására 2018 márciusában került sor, amelynek eredményeként a megállapított forrásfelhasználás 8,6 millió forint volt. A fel nem használt támogatás összege visszautalásra került az Alapba.

A vállalati társadalmi felelősségvállalásra (CSR) vonatkozó kutatás megvalósításának és kommunikációjának támogatása: A 1201/2015. (IV. 09.) Korm. határozattal elfogadásra került a vállalati társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó CSR Cselekvési Terv, melynek elsődleges célja az volt, hogy előmozdítsa a vállalatok pozitív hozzájárulását a gazdasági, környezeti és társadalmi fejlődéshez. Az első CSR Cselekvési Terv megvalósítása megtörtént, számos eredmény született mindhárom területen.

A tapasztalatok alapján a második CSR Cselekvési Terv előkészítése szükségessé tette egy, a hazai CSR megvalósulásáról és fejlődési lehetőségeiről szóló kutatás lefolytatását. A kutatás a Magyar Public Relations Szövetség koordinációjában, és az INSPIRA Research

végrehajtásában valósult meg 2017. augusztus-október között. A kutatás eredményei alapján elmondható, hogy a megkérdezett piaci (nagyvállalati, valamint kis-és középvállalati) és állami cégek felsővezetői szerint a CSR a teljes gazdasági szféra ügye. A kutatásban szereplő vállalatoknál alkalmazott belső és külső CSR tevékenységek megegyeznek az első CSR Cselekvési Tervben is támogatott területekkel, mint pl. a hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatásának elősegítése, atipikus foglalkoztatási formák támogatása, illetve külső CSR tevékenységként az oktatás támogatása.

Az állami szerepvállalás növelése érdekében a cégek több javaslatot is megfogalmaztak, melyekből a Nemzetgazdasági Minisztérium az alábbi két javaslatot beépítette a második CSR Cselekvési Tervbe:

- a CSR és Fenntarthatósági Programok figyelembe vétele a közbeszerzések esetében,
- az állam aktívabb szerepvállalása a CSR-rel kapcsolatos kommunikációban, információgyűjtésben, tapasztalatcsere megszervezésében.

Az összesen 3,0 millió forint összköltségű kutatás finanszírozásához a Nemzetgazdasági Minisztérium 2,0 millió forint összegű támogatást biztosított az Alap foglalkoztatási alaprészenek központi keretéből.

„Munkahelymegőrző támogatás – átmeneti nehézséggel küzdő vállalkozások foglalkoztatási kapacitásának megőrzése érdekében” elnevezésű OFA program: Az OFA Nonprofit Kft. „Azonnal cselekszünk” elnevezésű támogatási programja keretében meghirdetett „Munkahelymegőrző támogatás – átmeneti nehézséggel küzdő vállalkozások foglalkoztatási kapacitásának megőrzése érdekében” elnevezésű támogatási programjának pénzügyi forrása 2017. év folyamán kiegészítésre került

- a baromfi termékpálya egyes területein a madárinfluenzával összefüggésben szükséges állami beavatkozásról szóló 1141/2017. (III. 20.) Korm. határozat a) pontja, illetve miniszteri döntés alapján 1003,5 millió forinttal,
- a támogatási program megvalósulási időtartamának meghosszabbításával, valamint a támogatott szervezetek számának növekedésével összefüggően 3000,0 millió forinttal.

„Gépjárművezető képzés munkaviszonyban állók számára” és „Aktív piaci kivezetés” elnevezésű OFA programok: Az OFA Nonprofit Kft. 2017. évben két új program megvalósítására kapott pénzügyi forrást az Alapból: „Gépjárművezető képzés munkaviszonyban állók számára” elnevezésű program céljára 1000,0 millió forintot, az „Aktív piaci kivezetés” elnevezésű program céljára 7440,9 millió forintot.

A „Gépjárművezető képzés munkaviszonyban állók számára” program célja képzések biztosítása kiemelt ágazatokban jelentkező munkaerőigények kielégítése érdekében, a versenyképesség javítása, fejlesztése céljából. A támogatás közvetlen célcsoportja olyan magyar állampolgárságú, munkaviszonyban álló természetes személyek, akiknek a munkaerőpiaci státusza képzéssel, munkaerőpiaci szolgáltatással mozdítható előre, közvetett célcsoportja a magyarországi székhelyű, logisztikai, közúti áru fuvarozási és személyszállítási vállalkozások, magyarországi fuvarozók, munkáltatók. A program OFA Nonprofit Kft. által megvalósított előzmény-programjai („Foglalkoztatási válsághelyzetek kezelése, javítása” és „Munkaerőpiaci változások segítése”) keretében indított és támogatott hivatásos gépjárművezetői képzésekre a vártnál lényegesen nagyobb igény jelentkezett, több mint 50 ezer fő regisztrált a gépjárművezető képzésekhez készített elektronikus felületen. Az előzmény-programok keretében a hivatásos gépjárművezetői képzésekre rendelkezésre álló keret kimerült, azonban az érdeklődés, a képzési és a munkáltatói igények továbbra is jelentősek maradtak. A Kormány célul tűzte ki – a gazdaság további jelentős fejlesztése mellett – a teljes foglalkoztatás elérését, és ehhez elengedhetetlen, hogy aki képes rá, az az elsődleges munkaerőpiacon helyezkedjen el. Ennek érdekében a közfoglalkoztatási program folytatása mellett az erőforrások egy részét arra kell fordítani, hogy a közfoglalkoztatási

programokban már felkészített személyek segítséget kapjanak a nyílt munkaerőpiacra történő kilépésre.

Az „Aktív piaci kivezetés” program célja, hogy azok, akik az utóbbi egy éven belül csak közfoglalkoztatásban kaptak munkalehetőséget, és önálló elhelyezkedésükhöz szükséges személyi tulajdonságaik korlátozottak, de motiválhatók a munkavégzésre, központi munkaerőpiaci program keretében komplex szolgáltatási és felkészítést elősegítő támogatási programelemek révén segítséget kapjanak a nyílt piaci elhelyezkedésükhöz.

A program célja, hogy elősegítse - a megfelelő és folyamatos felkészítést követően - a közfoglalkoztatásba bevont személyek kilépését a nyílt munkaerőpiacra, továbbá a toborzási nehézségekkel küzdő cégek munkaerőigényét kielégítse, megfelelően felkészített és munkatapasztalattal rendelkező személyekkel. A közvetett cél pedig az, hogy a kilépő közfoglalkoztatottak helyére a közfoglalkoztatási programokba olyan inaktív személyek léphessenek be, és kapjanak megfelelő felkészítést, akik tartósan távol maradtak a munkaerőpiactól, és kedvezőtlen társadalmi helyzetük miatt integrációjuk nehézségekbe ütközött.

„Nők 40+” központi munkaerőpiaci program: A „Nők 40+” központi munkaerőpiaci program 2015. második félévében került elindításra és 2016. április végén lezárult. A program célja az álláskeresőként nyilvántartott és döntően koruk miatt elhelyezkedési esélyekkel nem rendelkező nők foglalkoztatásának, ezzel együtt nyugdíjba vonulásukhoz szükséges, hiányzó jogosultsági idő megszerzésének elősegítése volt. A program célcsoportjába a legalább egy hónapja álláskeresőként nyilvántartott, 60. életévüket betöltött nők jogosultsági idejükre tekintet nélkül, illetve az 55. életévüket betöltött nők legalább 37 év jogosultsági idő esetén tartoztak. A program még 2017. évre áthúzódó kötelezettségvállalásainak teljesítésére az év folyamán 5,4 millió forint került kifizetésre.

Egészségügyi szolgáltatási járulék megtérítése: Az Ftt. 40. § (2) bekezdés g) pontja szerinti – szociális szövetkezet tagjának tagi munkavégzés keretében történő személyes közreműködése után fizetett – egészségügyi szolgáltatási járulék megtérítésére az Egészségbiztosítási Alap részére – a NAV negyedévenkénti adatszolgáltatása alapján – 2017. évben 218,7 millió forint került kifizetésre.

Működési költségek: A foglalkoztatási alaprész központi keretének működési költségeire – az Ftt. 39. § (4) bekezdése alapján – 5,8 millió forint kifizetés történt, melynek csaknem kétharmadát a munkahelyteremtő támogatásokkal kapcsolatos szakértői szolgáltatások díja (fedezetként felajánlott ingatlanok értékbecslésének díja) tette ki. A fennmaradó összeget bank- és perköltségekre, bírósági végrehajtási díjakra és illetékekre fizették ki a kormányhivatalok.

Foglalkoztatási alaprész decentralizált kerete

Az NFA 2017. évi foglalkoztatási alaprésze decentralizált keretéből a fővárosi/megyei kormányhivatalokhoz leosztott keret összege 8060,9 millió forint volt. A decentralizált keretet 1885,6 millió forint előző évről áthúzódó kötelezettségvállalás terhelte, így a kormányhivatalok részére a tárgyévben 6175,3 millió forint „szabad” keret állt rendelkezésre munkaerőpiaci beavatkozásaikhoz az aktív eszközök működtetésén keresztül. A 2017. évi „szabad” keret felhasználásán túlmenően lehetőségük volt további, 2928,8 milliárd Ft összegű, 2018. évre áthúzódó keret terhére, a 2018. évet terhelő áthúzódó kötelezettség vállalására is. E keret terhére a leltár szerinti tényleges áthúzódó kötelezettség összege 2299,5 millió forint lett.

A foglalkoztatási alaprész kormányhivatalonkénti decentralizált keretének aktív eszközökre történő felosztását 2017. évben is alapvetően az határozta meg, hogy az aktív támogatások finanszírozását a hazai és az uniós források összehangolt felhasználásával kellett biztosítani, prioritással a kormányhivatal rendelkezésére álló uniós források terhére.

A foglalkoztatási alaprész decentralizált keretéből működtetett egyes aktív eszközök között – hasonlóan az előző évhez – 2017. évben is meghatározó volt a munkahelymegőrzés támogatása, az álláskeresők vállalkozóvá válását elősegítő támogatás és a munkaerőpiaci szolgáltatások nyújtásának támogatás. Továbbá lakhatási támogatásra, munkaerőpiaci programok támogatására, képzésekre, foglalkoztatást bővítést szolgáló bértámogatásra és mobilitási támogatásra is fordítottak pénzeszközöket a kormányhivatalok.

A 2017. évi kiadások aktív eszközönként az alábbiak szerint alakultak:

	adatok millió forintban
– képzési támogatás:	526,1
– bértámogatás:	197,7
– munkahelymegőrzés támogatása	1 885,5
– álláskeresők vállalkozóvá válását elősegítő támogatás:	2 344,0
– területi mobilitási támogatás:	19,8
– munkaerőpiaci szolgáltatások nyújtásának támogatása:	1 320,6
– munkaerőpiaci programok támogatása:	680,8
– lakhatási támogatás:	472,1
– működtetési és egyéb kiadások:	25,3
– Összesen:	7 471,9

2 cím Szakképzési és felnőttképzési támogatások

A „Szakképzési és felnőttképzési támogatások” (képzési alaprész) 2017. évi kiadási előirányzatát a költségvetési törvény 20 000,0 millió forintban hagyta jóvá. A foglalkoztatási alaprész előirányzatáról év végén történt átcsoportosítás (11 000,0 millió forint) eredményeként az előirányzat módosított összege 31 000,0 millió forint lett. Az átcsoportosítás elsősorban a szakképzési centrumok fejlesztési finanszírozási forrásának megteremtéséhez kapcsolódott. A képzési alaprészből a 2017. évi tényleges kifizetések 29 919,4 millió forintban realizálódtak. Ez az előirányzat 96,5 százalékos teljesítését jelentette.

Az előirányzat felhasználása a következők szerint alakult:

A szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter döntésén alapuló képzési és tanműhely-fejlesztési támogatás: A szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter döntésén alapuló, képzési, tanműhely-létesítési, és -fejlesztési támogatásokra (a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2011. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Szht.) 12. § a) pont, ill. 14. §) év elején 6047,1 millió forint került elkülönítésre. E támogatási konstrukciókban a korábbi években kötött szerződések alapján 25 projekt futott, illetve 2017. év folyamán miniszteri döntéssel további 21 vállalkozás részesült támogatásban. Az e célra elkülönített keret év végén – a várható felhasználásra tekintettel – 1127,3 millió forintra csökkentésre került.

A ténylegesen kifizetett összeg 2017. évben – a korábbi években kötött szerződések alapján, utófinanszírozással 9 szerződést érintően – 922,5 millió forint volt. Ebből tanműhely-létesítésre, -fejlesztésre 466,5 millió forint került biztosításra, melynek eredményeképpen prominens termelő vállalatoknál modern gyakorlati képzőhelyek jöttek létre vagy bővültek, és az ezekben gyakorlati képzést folytató tanulók létszáma is emelkedett. A 2017-ben megkötött új szerződések a gyakorlati képzésben részt vevő tanulószervezéses tanulói létszám 399 fővel történő növekedését és a tanulói létszámnövekmény további öt tanéven keresztül történő fenntartását jelentik.

A legalább 50 új munkahely létrehozása esetén nyújtható képzési célú támogatásra 456,0 millió forint került kifizetésre. A 2017-ben hozott miniszteri döntések alapján biztosításra

kerülő támogatásokból az egyébként több éves projektek eredményeképpen több mint 3 ezer fő képzése valósulhat meg.

Az e célra előzetesen tervezett keret – jelentős összegű – maradványát az okozta, hogy a támogatásra jogosult vállalkozások jellemzően a kérelemben szereplő ütemtervhez képest később valósítják meg a tervezett képzéseket, illetve nyújtják be az elszámolásaikat.

Szabóky Adolf Szakképzési Ösztöndíj: A szakiskolai tanulmányi ösztöndíj program 2010. február 1-jétől indult, megnevezése 2016. szeptembertől Szabóky Adolf Szakképzési Ösztöndíj lett. A Szabóky Adolf Szakképzési Ösztöndíjról szóló 252/2016. (VIII. 24.) Korm. rendelet szerint az ösztöndíj célja a meghatározott hiány-szakképesítések körébe tartozó, első szakképesítés megszerzésére irányuló, nappali rendszerű képzésben részt vevő tanulók támogatása, tanulmányi eredményük alapján. A Szabóky Adolf Szakképzési Ösztöndíj biztosítása a korábbi, megyénként meghatározott 12 hiány-szakképesítés helyett már 20 szakmában történt.

A szakiskolai tanulmányi ösztöndíjra és az ezzel összefüggésben felmerült költségek támogatására elkülönített keret (Szht. 12. § c) pont) végleges összege 2017-ben 6122,2 millió forint volt, melyből 5787,1 millió forint került kifizetésre. Az ösztöndíjas programban 2017. évet tekintve – az iskolák által benyújtott adatlapok alapján – a 2016/2017-es tanévben 27,2 ezer tanuló volt érintett, közülük 20,0 ezer fő ösztöndíjban, 7,2 ezer fő szakmai kompetenciákat fejlesztő oktatásban részesült. A 2017/2018-as tanévben az ösztöndíjra jogosító hiány-szakképesítések körének változása miatt az érintett tanulólétszám 34,3 ezer főre változott.

Szakképzési Hídprogram: A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 24/A. § (6) bekezdése alapján a Szakképzési Hídprogramban résztvevő tanuló ösztöndíjat kap, az érintett tanulók egyéni képességeihez igazodó pedagógiai tevékenységrendszer megvalósításában résztvevő pedagógus pedig pótlékra jogosult a Kormány rendeletében meghatározottak szerint. E célra (Szht. 12/A. § k) pontja) 2017. évben a 371,4 millió forint végleges elkülönített keretből 349,3 millió forint összegű kifizetés teljesült.

A Szakképzési Hídprogramban közreműködő intézményeket – a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter egyetértésével, az oktatásért felelős miniszter véleményének kikérésével – a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter jelöli ki. A kijelölt intézmények közül 2016. szeptember 1-jétől 47, 2017. szeptember 1-jétől 55 intézményben került elindításra a Szakképzési Hídprogram. 2017-ben az ösztöndíjra – a 2016/2017-es tanév II. félévében a benyújtott igénybejelentések alapján – jogosult tanulók száma 840 fő volt, illetve a pedagógusok közel 1,3 ezer fő tanuló után voltak jogosultak pótlékra. A 2017/2018-as tanév I. félévének igénybejelentései alapján a Szakképzési Hídprogram keretében ösztöndíjat igénylő tanulók száma csaknem 2,4 ezer fő, pótlékra pedig a pedagógusok ugyancsak mintegy 2,4 ezer fő tanuló után jogosultak.

A szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter által fenntartott szakképző iskolák fejlesztése: A szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter által fenntartott szakképző iskolák fejlesztésére 10 170,5 millió forint keret (Szht. 12. § e) pont) került megállapításra.

Ebből – a foglalkoztatási alaprészből a képzési alaprészbe átcsoportosított – 10 000,0 millió forint átadásra került a XV. Nemzetgazdasági Minisztérium fejezet érintett fejezeti kezelésű előirányzata javára. Az átadott pénzeszköz a 2016-ban megkezdett, a szakképzési centrumok tagintézményeinek felújításához, fejlesztéséhez, tanműhelyek korszerűsítéséhez és oktatási, képzési célt szolgáló ingatlanlétesítésre használható fel 2019. december 31-ig.

A Hódmezővásárhelyi Szakképzési Centrum tagintézményeinek felújítására a XV. Nemzetgazdasági Minisztérium fejezet érintett fejezeti kezelésű előirányzata terhére biztosított támogatási összeg kiegészítésére – a 2016. évi keret kimerülése miatt – a képzési alaprészből 170,5 millió forint került kifizetésre.

Központi keret

A központi keret szakképzési és felnőttképzési célokra, valamint a felnőttképzésről szóló törvényben meghatározott iskolarendszeren kívüli felnőttképzési célokra használható fel (Szht. 12. § h) pont, 18. §, 19. §).

A keret összege év végén a várható felhasználásra tekintettel 13 206,3 millió forintban került meghatározásra, melynek terhére egyedi előterjesztések alapján került sor szerződéskötésekre. A központi keretből kifizetett összeg 2017-ben 12 690,0 millió forintot tett ki.

Ebből a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara törvényben rögzített szakképzési, illetve felnőttképzési feladatainak finanszírozására az előbbi esetben 4942,2 millió forint, az utóbbi esetben 1000,0 millió forint került kifizetésre.

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara szervezésében, Budapesten megrendezésre kerülő 2018-as EuroSkills verseny előkészületei már a 2016-os évtől elkezdődtek. A EuroSkills verseny kapcsán – döntően a 2018. évi feladatokra – 3990,8 millió forint került kifizetésre 2017. év végén.

A „Munkaerőpiaci változások segítése” elnevezésű program megvalósítására az OFA Nonprofit Kft. részére 2200,0 millió forint pénzügyi forrás került átadásra, melynek keretében a magyarországi székhelyű áruszállítással, személyszállítással vagy fuvarszervezéssel üzletvitelszerűen foglalkozó, magyarországi fuvarozók piaci szegmensében lévő gépjárművezetői létszámhiány feltöltése érdekében ingyenes hivatásos gépjárművezető képzések valósultak meg.

A „Köznevelési Regisztrációs és Tanulmányi Alaprendszer (KRÉTA) szakképzés-specifikus fejlesztéséhez, a rendszer szakképzési centrumokban és tagintézményeikben történő bevezetésének és működtetésének a támogatásához kapcsolódóan összesen 320,0 millió forint támogatás került megállapításra a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal részére, melyből 193,6 millió forint 2017. évben került kifizetésre. A fennmaradó 126,4 millió forint a képzési alaprész 2018. évi központi keretét terheli.

Országos szaktanári továbbképzések szervezésének és a földművelésügyi miniszter felügyelete alá tartozó szakképesítések szakmai vizsgáinak írásbeli vizsgarészéhez tervezett tételek, valamint tankönyvek elkészítéséhez a Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. 278,8 millió forint támogatásban részesült.

Ez a keret szolgált továbbá két, szakképzéssel kapcsolatos tanulmányi versenyszervezéshez kapcsolódó feladatellátás támogatási alapjául együttesen 74,8 millió forint összegben (ágazati és ágazaton kívüli szakmai érettségi vizsgatárgyak versenyének szervezéséhez, illetve országos szakiskolai (régén speciális szakiskolai) tanulmányi versenyekhez), valamint működtetési költségnek is 8,4 millió forint összegben (a képzési alaprész pénzeszközei visszakövetelésével, behajtásával kapcsolatban felmerült díjak, költségek).

A WorldSkills és az EuroSkills versenyeken érmet szerző magyar versenyzők díjazásának forrását is ez a keret biztosította.

E célra az NGM igazgatása részére az Szht. 19. § (19) bekezdése alapján a 2017. évi EuroSkills versenyen bronzérmes szerzett magyar versenyzőt megillető díjazásra – a díjazásra vonatkozó rendeletben meghatározottak szerint – szükséges 1,4 millió forint került átadásra.

A gyakorlati képzést végző, hozzájárulásra kötelezettek önellenőrzést követő visszaigénylései: A képzési alaprész 2017. évi kifizetéseiből 0,1 millió forintot tett ki a szakképzési hozzájárulásra kötelezetteknek folyó gyakorlati képzéssel összefüggő, elévülési időn belül benyújtott, önrevíziót követő visszaigénylésre történt kifizetés (Szht. 32. §).

4 cím Passzív kiadások

1 alcím Álláskeresési ellátások

Az álláskeresési (passzív) ellátásokra történő kifizetések jogcímei 2017-ben a következők voltak:

- álláskeresési járadék,
- nyugdíj előtti segély,
- „migráns munkavállalók” (uniós tagállami munkavállalók esetében külföldön folyósított álláskeresési/munkanélküli ellátás megtérítése,
- álláskeresési járadék és segély megállapításával, valamint munkahelykereséssel kapcsolatos útiköltség-térítés,
- foglalkozás-egészségügyi vizsgálatok díja,
- az alaprész működtetésével kapcsolatos közvetlen költségek.

2017-ben az álláskeresési ellátások (szolidaritási alaprész) költségvetési törvényben megállapított eredeti kiadási előirányzata 47 000,0 millió forint volt, ami a költségvetési törvény módosításával 5000,0 millió forinttal 52 000,0 millió forintra emelkedett. A tényleges kiadások 7674,0 millió forinttal, 14,8 százalékkal meghaladták a módosított előirányzat összegét, az év folyamán 59 674,0 millió forint kifizetésére került sor.

Az álláskeresési ellátások jogcím tényleges kiadásainak az előirányzatot meghaladó teljesülését az eredményezte, hogy mind a nagyobb súllyal szereplő álláskeresési járadékban részesültek tényleges havi átlagos létszáma, mind a kisebb súllyal szereplő nyugdíj előtti álláskeresési segélyt igénybevettek tényleges havi átlagléttszáma magasabb lett a tervezés során figyelembe vett létszámnál. Továbbá az átlagos havi bruttó álláskeresési járadék összege és az átlagos havi bruttó álláskeresési segély összege is egyaránt több lett a tervezettnél.

5 cím Bérgarancia kifizetések

2017. évben a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezetek dolgozóikkal szemben fennálló, kiegyenlíthetetlen munkabér és végkielégítés tartozásának fedezetére a bérgarancia alaprészben 4000 millió forint előirányzat állt rendelkezésre.

A bérgarancia törvény 2007. április 1-jétől hatályos módosításával a maximálisan megállapítható támogatás összege munkavállalónként a tárgyévet megelőző második év – KSH által közzétett – nemzetgazdasági havi bruttó átlagkeresetének négyszereséről ötszörösére változott. Ennek megfelelően a támogatások megítélésénél személyenként figyelembe vehető legmagasabb támogatási összeg 2017-ben 1238,5 ezer forint volt, amely az előző évben maximálisan adható támogatási összeghez viszonyítva 4,2 százalékos emelkedést jelentett.

Az alaprészből a csódtörvény hatálya alá tartozó gazdálkodó szervezetek részére nyújtott, egy évnél rövidebb idejű, visszatérítendő, működési célú támogatásra a beérkezett kérelmek alapján 3337,9 millió forint, a bérgarancia alaprész működési kiadásaira 3,2 millió forint, összesen 3341,2 millió forint került kifizetésre. Az előirányzat teljesítése 83,5 százalék volt. A bérgarancia támogatásokra fordított összeg területi megoszlása a következők szerint alakult: több mint egyharmad része (38,3 százaléka, 1277,6 millió forint) Jász-Nagykun-Szolnok megyében, több mint egyötöd része (21,4 százaléka, 713,7 millió forint) a fővárosi kormányhivatalnál és több mint egytizede (11,2 százaléka, 374,2 milliárd forint) Nógrád megyében került kifizetésre. A többi megyében 4 százalék alatt volt a megoszlás aránya.

6 cím Működtetési célú kifizetések

Az Alap 2017. évi költségvetésében a „Működtetési célú kifizetések” kiadási jogcím előirányzata – a kincstári tranzakciós díjra, pénzügyi tranzakciós illetékre, postai kifizetési

utalvány díjra, illetve megszűnt jogcímmel kapcsolatos esetleges kifizetésekre – 3500 millió forint összegben került meghatározásra.

Az év folyamán, az előirányzaton terhelt tényleges működtetési célú kifizetések összege 2785,6 millió forint volt, így az előirányzat 79,6 százalékon teljesült. A tényleges kifizetések meghatározó hányadát, 77,1 százalékat a pénzügyi tranzakciós illeték összege tette ki: a pénzügyi tranzakciós illetékre 2148,6 millió forint, a kincstári tranzakciós díjra 251,8 millió forint, postai kifizetési utalvány díjra 379,5 millió forint, és egyéb, megszűnt jogcímmel kapcsolatosan 5,7 millió forint került terhelésre.

A megszűnt jogcímmel kapcsolatos kifizetés a 2007-2015. közötti időszakban, az NFA-n keresztül előfinanszírozott TÁMOP projektek esetében a támogatás felhasználásának – Támogató általi, vagy ellenőrző hatóság (pl. EUTAF) általi – ellenőrzése során megállapított és a jogorvoslati kérelem eredményeként szabálytalan támogatás felhasználásnak minősített összegek visszafizetését jelentette a Támogató (EMMI) felé. A visszafizetéseket minden esetben szabálytalansági gyanú bejelentése, szabálytalansági- és jogorvoslati eljárás, esetenként pedig kifogáskezelés előzte meg. Ezek az eljárások már több éve húzódtak és zárásukra 2017-ben került sor, így a fizetési kötelezettség is ekkor keletkezett. Jogszabály szerint az Alap a célcsoportoknak nyújtott támogatásokkal kapcsolatban – a kormányhivatalnak fel nem róható okból – el nem számolható és/vagy szabálytalanak minősített költségek esetében helyt áll.

8 cím Start-munkaprogram

2011. január 1-jétől a korábbi közmunkaprogramok, a közcélú, illetve a közhasznú munkavégzés támogatása helyett létrejött az egységes közfoglalkoztatás rendszere. A Nemzeti Közfoglalkoztatási Program keretében megvalósított közfoglalkoztatás kiadásainak finanszírozása 2017. évben is az NFA-ból történt. A közfoglalkoztatás már hetedik éve működtetett rendszere folyamatosan átalakul, a gazdaság és a munkaerőpiac változásain, szükségletein alapulva, figyelembe véve az egyes szakpolitikák kölcsönhatásait is.

A Kormány hosszú távú célja a teljes foglalkoztatottság elérése. Fő célkitűzés volt az elsődleges munkaerőpiacról kiszorultak, különösen a munkaerőpiacon hátrányban lévők, a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők, az alacsony iskolai végzettségűek, az álláskeresővel összefüggésben egyéb ellátásra nem jogosult álláskereső, valamint a tartósan munka nélkül lévők foglalkoztatásának elősegítése. A célok megvalósítását értékteremtő, hasznos, a helyi sajátosságokon alapuló, a település önfenntartását elősegítő programok segítették elő. Mindezek mellett prioritásként kellett kezelni a közfoglalkoztatottak elsődleges munkaerőpiacra történő kijutásának elősegítését, támogatni kellett a képzésüket és megakadályozni a közfoglalkoztatási programokban történő bennragadásukat.

A közfoglalkoztatottak éves átlagos létszáma 2011-2016. között folyamatosan emelkedett, 2011. évben 73,5 ezer fő, 2016. évben 223,5 ezer fő volt. A gazdaság versenyképességének erősödésével és a kormányzati intézkedések hatására a 2017. évi átlaglétszám 179,5 ezer főre mérséklődött, ami az előző évhez viszonyítva 19,7 százalékos csökkenést jelentett. A közfoglalkoztatottak átlagos létszámának megoszlása: 44 százalék hosszabb időtartamú programokban, 37 százalék startmunka mintaprogramokban, 19 százalék országos közfoglalkoztatási programokban dolgozott.

2016. évben a közfoglalkoztatásból kilépő személyek 13,7 százaléka volt megtalálható a nyílt munkaerőpiacon bejelentett jogviszonnyal, a közfoglalkoztatást követő 180. napon. Az így látható elsődleges munkaerőpiaci elhelyezkedési arány az országos közfoglalkoztatási programok esetén ennél magasabb, 19,6 százalék volt. 2017. évben a mutatók tovább javultak: megállapítható, hogy 2017. I. félévben a közfoglalkoztatásból kilépők mintegy 19 százaléka volt megtalálható bejelentett, nyílt munkaerőpiaci állásban a támogatás végét

követő 180. napon. Az országos közfoglalkoztatási programokban részt vettek esetén ez az arány még magasabb, meghaladja a 20 százalékot is.

A közfoglalkoztatás 2017. évi forrásigénye az NFA költségvetésében a „Start-munkaprogram” jogcím előirányzatán került megtervezésre 325 000,0 millió forint összegben. Az előirányzathoz valamennyi közfoglalkoztatási igény kielégítésre került, így minden álláskereső számára – aki dolgozni akart és nem segélyből megélni – biztosítva volt a közfoglalkoztatás lehetősége.

A költségvetési törvényben meghatározott eredeti előirányzathoz – a korábbiakban ismertetettek szerint, az egyes munkaerőpiaci intézkedésekről szóló 1139/2017. (III. 20.) Korm. határozat alapján – az év folyamán 40 180,0 millió forint átcsoportosításra került a foglalkoztatási alaprész központi keretébe. Az átcsoportosítás célja egyrészt a közfoglalkoztatási jogviszonyban állók létszámcsökkentése miatt, az aktív munkaerőpiaci programok megvalósítása érdekében 40 000,0 millió forint összegű, másrészt a mentális, szociális vagy egészségi okból foglalkoztatásba be nem vonható álláskeresők foglalkoztathatóságának növelését szolgáló speciális közfoglalkoztatási programhoz kapcsolódó munkaerőpiaci szolgáltatások nyújtásához 180,0 millió forint összegű forrás megteremtése volt. Ennek eredményeként az előirányzat módosított összege 284 820,0 millió forint lett.

A „Start-munkaprogram” 2017. évi előirányzatának felhasználása ütemezetten, a közfoglalkoztatók igényeinek megfelelően történt, alapvetően három területen megvalósulva: a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás, az országos közfoglalkoztatás, valamint a járási (kistérségi) startmunka mintaprogramok területén. Ezen fő támogatástípusok mellett egyedi kérelmekre indításra kerültek ún. országos, illetve egyéb mintaprogramok is, továbbá speciális közfoglalkoztatási mintaprogram is.

A 2017. évi módosított előirányzat terhére 265 837,2 millió forint került ténylegesen kifizetésre, ami a módosított előirányzat 93,3 százalékos teljesítését jelentette.

A 2017. évi kiadások jogcímenként összefoglalva az alábbiak szerint alakultak:

	adatok millió forintban
Start-munkaprogram decentralizált keret összesen	87 935,2
– Hosszabb időtartamú (önkormányzati) közfoglalkoztatás	87 730,6
– Szociális földprogram	34,7
– Orosházai 5 fős pilot program	169,9
Start-munkaprogram központi keret összesen	177 902,0
– Országos közfoglalkoztatási programok	42 534,8
– Járási (kistérségi) mintaprogramok	98 840,3
– Egyéb mintaprogramok	2 873,8
– Országos közfoglalkoztatási mintaprogramok	5 144,6
– Egyéb	28 508,5

Startmunka-programok decentralizált kerete

Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás A források decentralizálása során figyelembe vételre került, hogy a regionális munkaerőpiaci különbségek kezelésének egyik eszköze a hátrányos helyzetű térségekben közfoglalkoztatási programok indítása, amelyek keretében az önkormányzatok nagy létszámban biztosítanak munkalehetőséget a hátrányos helyzetű álláskeresők számára. A decentralizálás elvei között figyelembe vételre kerülnek az adott térség munkaerőpiaci jellemzői, az előző évi teljesítési adatok, a települések adóerő-képességének mutatószáma, valamint a járásokban foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma is. 2017. évben a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programokban

prioritást élveztek a következő közfoglalkoztatók: helyi és nemzetiségi önkormányzat; helyi és nemzetiségi önkormányzat jogi személyiséggel rendelkező társulása; az állami és önkormányzati tulajdon kezelésével és fenntartásával megbízott, vagy erre a célra az állam, önkormányzat által létrehozott gazdálkodó szervezet; egyházi jogi személy; közhasznú jogállású szervezet; valamint civil szervezet. A hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásra év elején decentralizált – és az év folyamán kiegészített – keret összesen több mint 97 ezer fő közfoglalkoztatását biztosította.

A decentralizált keret finanszírozta 2017. évben az alábbi programokat:

A települési önkormányzatok hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási támogatása A települési önkormányzatok hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási támogatása alapvetően az önkormányzatok kötelezően ellátandó, illetve önként vállalt, a lakosságot vagy települést érintő feladatainak ellátására, vagy közhasznú tevékenység folytatására szolgáló támogatás.

Magán erdőgazdálkodók támogatása A korábbiakban elfogadott tervezési szempontok alapján a magán erdőgazdálkodók 2016. évtől már nem az országos közfoglalkoztatási programokban vesznek részt, hanem a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programokban. Ahhoz, hogy az országos programokban elvégzett feladataik ne sérüljenek, az eredményeik továbbra is fenntarthatóak és továbbfejleszthetőek legyenek, szükséges volt a jogszabályok adta lehetőségeken belüli legmagasabb támogatási intenzitással számolt keret biztosítása.

A kedvezményezett körből kikerült települések támogatása A kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet módosításával 2015. január 1-jétől számos hátrányos helyzetű terület kikerült a kedvezményezett minősítésből. Emiatt – a tervezési elvek átformálása nyomán – a járási mintaprogramok jelentős része 2016. évben átkerült a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programok közé. Ahhoz, hogy a nem hátrányos helyzetű járásokban, vagy településeken élő álláskereső közfoglalkoztatását továbbra is támogatni lehessen, szükséges volt a decentralizált keretből erre is forrást biztosítani.

Kormányhivatalok közfoglalkoztatása A kormányhivatalok részére az elmúlt években biztosított 20 fős közfoglalkoztatotti létszám 2017. évben abban az esetben volt támogatható, amennyiben a kormányhivatal számára ez elengedhetetlenül szükséges volt a feladatai ellátásához. Ennek során azonban figyelemmel kellett lenni arra, hogy a Kormány által meghatározott közösségi célok megvalósítását elősegítő feladat ellátására vagy a feladatellátás feltételeinek megteremtésére kellett irányulnia a programnak, melynek ellátására törvény nem ír elő közalkalmazotti, közszolgálati, kormányzati szolgálati, vagy állami szolgálati jogviszonyt (a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény 1. § (2) bekezdés e) pontja).

Startmunka-programok központi kerete

Országos közfoglalkoztatási programok támogatása Az országos startmunka programok támogatása 2017. évben is igen széles körben, többféle tevékenység megvalósítása mentén valósult meg. Az országos programokban az előző évekhez hasonló támogatottak köre vett részt, így többek között a vízügyi igazgatóságok, állami erdőgazdaságok, nemzeti parki igazgatóságok, rendészeti szervek, katasztrófavédelmi szervek, vasúti pályahálózat-működtetők, költségvetési szervek. Az országos közfoglalkoztatási programokba közel 39 ezer fő közfoglalkoztatott létszám bevonására volt lehetőség a miniszteri döntések alapján.

Járási startmunka mintaprogramok 2017. évben járási mintaprogramot/ráépülő programot helyi önkormányzat, valamint az önkormányzat által létrehozott 100 százalékban önkormányzati tulajdonban lévő nonprofit gazdálkodó szervezet, vagy a helyi önkormányzat jogi személyiséggel rendelkező társulása is indíthatott. A programokat azokon a településeken lehetett támogatni, amelyek a 2015. január 1-jétől hatályos, a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet 3. sz. mellékletében meghatározott

109 kedvezményezett járáshoz, vagy a 6. sz. mellékletben szereplő természeti vagy civilizációs katasztrófával sújtott kedvezményezett térségek közé tartoztak. Továbbá, amelyek a belügyminiszter egyedi döntése alapján kiválasztott, a korábbi Pécsi kistérséghez tartoztak, vagy a közfoglalkoztatás, társadalmi felzárkózás és a szociális földprogram tekintetében a Gyöngyösi kistérség egyes településeinek kiemelt településsé nyilvánításáról szóló 1225/2011. (IV. 29.) Korm. határozat 1. pontjában, illetve, amelyek a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet 2. sz. mellékletében szerepeltek. A 2017. évi járási startmunka mintaprogramok március elején indultak el jellemzően 12 hónapos időtartamban, több mint 74 ezer fő közfoglalkoztatásával, az alábbi programelemek támogatásával:

A mezőgazdasági projektek esetében a helybeni lehetőségek, adottságok kihasználásával megtermelt zöldség és gyümölcs, takarmánynövények, valamint az állattartás és -tenyésztés biztosítja az önkormányzati intézmények ellátását. A projektek segítségével állandó friss alapanyag kerül a településeken működő konyhákban feldolgozásra, és lehetőség nyílik a keletkező többlet felhasználására, értékesítésére, feldolgozására is. Várhatóan középtávon a projektek önfenntartóvá válnak, valamint helyben teremtenek munkalehetőséget, illetve elérhetővé teszik a települési önellátás lehetőségét.

A belvív-elvezetési programok célja a településeket és a mezőgazdasági területeket fenyegető belvizek kialakulásának megelőzése, a belvív elvezető árok rendszeres karbantartása, kialakítása.

A járási mintaprogramok elemei között szerepel a mezőgazdasági földutak rendbetétele is. Ennek célja, hogy elősegítse a mezőgazdasági telepek, majorok bekötését a közúthálózatba, a termények biztonságos szállítását. A bio- és megújuló energiafelhasználás célja a közfoglalkoztatási programok során keletkezett biomassza alapanyag gyűjtése, és tüzelőanyag előállítás. (Energianövény termesztése és telepítése a mezőgazdasági program keretében tervezhető).

A közúthálózat karbantartásához kapcsolódó projekt célja az önkormányzati belterületi úthálózat karbantartása, javítása, környezetének rendbetétele, ezáltal a baleseti veszélyek csökkentése, valamint járdák és kerékpárutak karbantartása, térkövek lerakása, igazodva a helyi igényekhez.

A környezet tisztántartásával kapcsolatos másik tevékenység az illegális hulladéklerakó helyek felszámolása. Ennek célja a kül- és belterületeken található illegálisan lerakott, elhagyott hulladék felszámolása (felszedése és kezelése, ártalmatlanítása), megszüntetése, a hulladékelhagyó magatartás jelenségének megváltoztatása, az ismétlődő lerakások megakadályozása, újak kialakulásának megelőzése.

2013. évben a kistérségi startmunka mintaprogramok meglévő hét programeleme (az akkori téli és egyéb értékteremtő közfoglalkoztatás elemet is beleértve) a helyi sajátosságokra épülő egyedi programokkal bővült. A helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás célja a közösségi szükséglet kielégítése, a település fejlődésének elősegítése olyan egyedi programokkal, amelyek a korábbi munka- és termelési kultúrán, vagy a település eddig kiaknázatlan földrajzi és természeti adottságain alapulnak.

A magas hozzáadott értékű programok az eddigi járási programok továbbfejlesztéseként új, nyolcadik programelemként indultak 2017. évben. A program célja a mezőgazdasági termelés feldolgozásához kapcsolódó kapacitás kiépítése, a már meglévő kapacitás felújítása és bővítése, és ezzel együtt a mezőgazdasági termékek feldolgozására kialakított beruházás üzemeltetése (pl. hús/zöldségfeldolgozó, kis kapacitású vágóhíd, stb.), továbbá minden egyéb ipari termelés és feldolgozás üzemszerű működésének kialakítása (pl. térkő gyártó üzem, asztalos üzem, varroda, stb.).

Egyéb mintaprogramok Az egyéb mintaprogramok a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programok mintaprogrammá nyilvánított típusai. Az egyéb startmunka mintaprogramok keretében került támogatásra a „Varrodai mintaprogram”, az „Infokommunikációs modellprogram”, a Váci Egyházmegyei Vidékfejlesztési Nonprofit Kft. mintaprogramja, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat mintaprogramja és több település egyedi mintaprogramja.

„Varrodai mintaprogram” A program célja, hogy elsődlegesen a startmunka mintaprogramok keretében közfoglalkoztatott jogviszony keretében dolgozók részére a szükséges munkaruházatot a varrodai programban részt vevő közfoglalkoztatók a startmunka program keretén belül megvarrják és értékesítsék az önkormányzati közfoglalkoztatók számára. 4 megye (Baranya, Békés, Borsod és Tolna) 8 települése kezdeményezte a varrodai tevékenységre irányuló közfoglalkoztatási mintaprogram indítását, 165 fő közfoglalkoztatásával.

Infokommunikációs modellprogram A Segítő Kezek az Aktív Évekért Közhasznú Nonprofit Kft. Infokommunikációs modellprogramjának célja, hogy az előregedő társadalom kihívásaira nyújtott innovatív megoldások révén hozzájáruljon a szociális szolgáltatások tehermentesítéséhez, az egészségügyi és szociális segítő tevékenységek reflexivitásának erősítéséhez. A programban résztvevő idős emberek megismerték az internet nyújtotta lehetőségeket, valamint elsajátították az okostelefon használatát. A programban 14 fő közfoglalkoztatására volt lehetőség.

Váci Egyházmegyei Vidékfejlesztési Nonprofit Kft. mintaprogramja A Római Katolikus Egyház tulajdonában lévő templom kihasználatlan 2 720 m²-es kertjében a terep rendezése és előkészítése után a program keretében kertészet és gyógynövénytermesztés alapjait rakták le. A gyógy-, fűszer- és konyhakerti növények, tájhonos gyümölcsfajták, virágok, örökzöldek telepítése, termesztése mellett a templomkert kerítésének javítása, helyenkénti újjáépítése, kút felújítása, öntözőrendszer kiépítése, a Plébánia területén található parkoló felújítása szintén a program részét képezte. A helyszínen összesen 24 féle gyógynövényfaj, 24 féle fűszernövényfaj termesztését kezdték meg, ami alapanyagként kerül beszállításra az önkormányzat által működtetett gyógynövény-feldolgozó üzembe. A programban 5 fő közfoglalkoztatására volt lehetőség.

Magyar Máltai Szeretetszolgálat mintaprogramja A program célja az egészség- és környezettudatos nevelés kialakítása, a környezeti- és személyi higiéniás szükségletek fejlesztése, valamint a társadalmi felzárkóztatás, a munkahelyteremtés, továbbá a háztartás-gazdaságtani ismeretek bővítése és a közösségfejlesztés. Tiszaburán a program keretén belül asztalos üzem és varroda kialakítását, valamint közfürdő-közmosoda létesítését, Tiszabőn növénytartósító üzem kialakítását kezdték meg. A programban 59 fő közfoglalkoztatására volt lehetőség.

Egyedi mintaprogramok 2017. évben több mint harminc egyedi mintaprogram indult, melyek 482 fő közfoglalkoztatottnak biztosították munkát. A programok során pl. fóliasátras növénytermesztés, konyhakerti növénytermesztés, állattenyésztés, különféle bútorigipari termékek gyártása, használaton kívüli épületek felújítása, húsfeldolgozó üzem kialakítása, vízelvezető árkok tisztítása, árkok kialakításához szükséges betonelemek gyártása, árkok betonelemekkel való burkolása, haszongépjármű beszerzése, valamint korábban létrehozott sajtüzem részére nagy teljesítményű vákuumsomagoló és hűtőkamra beszerzése valósult meg. Az egyedi mintaprogramokban 482 fő közfoglalkoztatására volt lehetőség.

Országos mintaprogramok

2017. évben az országos közfoglalkoztatási mintaprogramok keretében került támogatásra:

- az országos hajléktalan mintaprogram, melynek célja kettős volt: a hajléktalan személyek számára hasznos, értékteremtő tevékenységet nyújtani, ezáltal élethelyzetükön javítani, valamint e program keretében már nem csak a

foglalkoztatásukra összpontosítottak, hanem arra is, hogy a létrehozott értékek a köz számára is élvezhetővé és adott esetben felhasználhatóvá váljanak. A mintaprogram keretében a közfoglalkoztatók olyan értékteremtő tevékenységet végeztek a hajléktalan személyekkel, mint pl. a palántanevelés, dísznövények és konyhakerti növények termesztése, brikettálás, komposztálás, elhanyagolt temetők karbantartása, mosoda kialakítása, utcabútorok és virágládák gyártása, kerámia és rongyszőnyeg készítése, szappangyártás. A program része volt egy budapesti ingatlan felújítása és 14 különálló lakóegység kialakítása családok átmeneti otthonává. A program első szakasza egy nagyobb fejlesztési terv része, amelynek végső célja egy családokat segítő komplex szociális szolgáltató, ezen belül családok átmeneti otthonának létrehozása. A program megvalósításában a főváros, valamint 15 megye 35 közfoglalkoztatója volt érintett, és 899 fő támogatott foglalkoztatására volt lehetőség,

- a Magyar Közút Nonprofit Zrt. országos közfoglalkoztatási mintaprogramja keretében az országos közúthálózat és az autópályák szakaszain forgalombiztonságot javító feladatok ellátását valósították meg. A közfoglalkoztatottak feladatai közé tartozott az utak burkolatának javítása, a padkák rendezése, a burkolaton kívüli területek és forgalomtechnikai jelzések tisztítása, a forgalomra veszélyes növényzet eltávolítása, a vízelvezető rendszerek karbantartása, hó eltakarítás, síkosság-mentesítés, továbbá az útmenti létesítmények, így a parkolóhelyek, pihenőhelyek esztétikai igényeknek is megfelelő tisztántartása, karbantartása. A programban kiemelt feladatként jelent meg a parlagfű elleni hatékony védekezés. A program támogatott létszáma 1 149 fő volt.
- a Magyar Közút Nonprofit Zrt. „Gyorsforgalmi úthálózat melletti védőkerítés telepítése, felújítása” országos közfoglalkoztatási mintaprogramja, melynek célja az utak melletti vadterelő kerítések telepítésével a vad és háziállatok átjárásának és az útpályára kerülésének megakadályozása. A munkaterület megtisztítása kézi erővel, a védőkerítések kihelyezése és karbantartása speciális gépek segítségével valósult meg. A munkálatokhoz szükséges anyagokat, drótokat a büntetés-végrehajtási intézmények biztosították. A program támogatott létszáma 224 fő volt.

Egyéb

– Speciális közfoglalkoztatási mintaprogram	135,0
– Országos és megyei közfoglalkoztatási kiállítások	60,1
– Közfoglalkoztatással kapcsolatos kutatás	41,9
– Foglalkoztathatósági szakvélemények díja	146,3
– Informatikai fejlesztés	600,0
– Korábbi programhoz kapcsolódó kifizetés	0,2
– Forrásátadás a speciális közfoglalkoztatási mintaprogram részeként a szociális és egészségügyi szolgáltatások nyújtásához	25,0
– 2029/2017. (XII. 27.) Korm. határozat alapján forrásátadás	<u>27 500,0</u>

Egyéb összesen 28 508,5

Speciális közfoglalkoztatási mintaprogram A speciális közfoglalkoztatási program keretében biztosíthatóvá vált a településeken élő halmozottan hátrányos helyzetű, mentális, szociális és egészségügyi problémával küzdő személyek foglalkoztatása. A célcsoport tagjai a közfoglalkoztatási ponton egyszerű, az állapotuknak megfelelő feladatot végeztek (seprűkötés, doboz hajtogatás, szövés, csomagolás, vasalás, stb.). A speciális közfoglalkoztatási program időtartama alatt a résztvevő közfoglalkoztatottak új típusú, speciális közfoglalkoztatási bérben részesültek napi 6 órás munkavégzés mellett. A helyszíni tapasztalatok alapján kijelenthető, hogy a bevont személyek állapota javulni kezdett, munkamoráljuk pozitív irányba mozdult el. A program 280 fő közfoglalkoztatását biztosította. A programra 135,0 millió forint került kifizetésre. A közfoglalkoztatási jogviszony időtartama

alatt az Emberi Erőforrások Minisztériuma személyre szabott szociális és egészségügyi szolgáltatásokat, a Nemzetgazdasági Minisztérium pedig munkaerőpiaci szolgáltatásokat biztosított számukra.

Országos és megyei közfoglalkoztatási kiállítások Az Országos Közfoglalkoztatási Kiállítás megrendezésének célja azon közfoglalkoztatók megismertetése, akik példaértékű tevékenységükkel széles körben bemutatásra érdemesek, akik közfoglalkoztatási programjaikkal hozzájárultak az értékteremtő közfoglalkoztatás megvalósításához. Az országos kiállítás 2017. szeptember 22-23. között került megrendezésre a Vajdahunyad várában és környékén. Az év folyamán 10 megyei kormányhivatal is szervezett megyei közfoglalkoztatási kiállítást. A kiállítások megrendezésének költsége 60,1 millió forint volt.

Közfoglalkoztatással kapcsolatos kutatás A gazdasági konjunktúra és az ennek kapcsán fellépő munkaerőhiány kezelése érdekében szükségessé vált a közfoglalkoztatás rendszerének átalakítása. Kiemelt cél a közfoglalkoztatottak minél nagyobb létszámban történő visszavezetése az elsődleges munkaerőpiacra, valamint olyan közfoglalkoztatási programok szervezése, amelyek ezt a folyamatot az eddigieknél hatékonyabban segítik elő. E folyamat elősegítéséhez és a programok koncepciójának megalapozásához, illetve kidolgozásához szükséges kutatások elvégzése. E célból a „Közfoglalkoztatás hatása a helyi gazdaságra és társadalomra” témában folytatott kutatás finanszírozásához 41,9 millió forint pénzügyi forrás került átadásra a Belügyminisztérium részére. Az átadott pénzeszközről az elszámolási kötelezettség határideje 2018. június 30.

Foglalkoztathatósági szakvélemények díja A 2017. évi programokhoz kapcsolódó foglalkoztathatósági szakvélemények díjára – a térítési díj ellenében igénybe vehető egyes egészségügyi szolgáltatások térítési díjáról szóló 284/1997. (XII. 23.) Korm. rendelet figyelembe vételével – 2017. évben az e célra elkülönített 520,0 millió forint keret terhére 146,3 millió forint került kifizetésre.

Informatikai fejlesztés A közfoglalkoztatáshoz nyújtható támogatásokra vonatkozó jogszabályi és egyéb változások, valamint közfoglalkoztatási támogatások keretrendszerének továbbfejlesztésével kapcsolatos feladatok bővülése miatt 2018. évben is jelentős informatikai fejlesztések válnak szükségessé, melyek végrehajtásának finanszírozásához – az Ft. 39. § (6) bekezdése alapján – 600,0 millió forint került átadásra a XIV. Belügyminisztérium költségvetési fejezet érintett fejezeti kezelésű előirányzata javára. (A közfoglalkoztatásért felelős miniszter az állami foglalkoztatási szerv, a munkavédelmi és munkaügyi hatóság kijelöléséről, valamint e szervek hatósági és más feladatainak ellátásáról szóló 320/2014. (XII. 13.) Korm. rendelet 8. § (2) bekezdése alapján a Nemzeti Infokommunikációs Zrt. útján látja el a foglalkoztatási és közfoglalkoztatási szakterületet kiszolgáló informatikai rendszer működtetését és fejlesztését.) Az átadott pénzeszközről az elszámolási kötelezettség határideje 2018. november 30.

Speciális közfoglalkoztatási programban részt vevő álláskeresők számára szociális és egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges forrás biztosítása Az egyes munkaerőpiaci intézkedésekről szóló 1139/2017. (III. 20.) Korm. határozat 15. pontja alapján biztosításra került a "Mentális, szociális, vagy egészségügyi okból közfoglalkoztatásba be nem vonható álláskeresők foglalkoztathatóságának javítása" speciális közfoglalkoztatási programban részt vevő álláskeresők számára a szociális és egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges forrás a XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma költségvetési fejezet javára 25,0 millió forint összegben. A forrás biztosítása átutalással került teljesítésre.

Az átadott pénzügyi forrásról a pénzügyi és szakmai beszámolási kötelezettség határideje 2018. március 31. volt. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma által a Belügyminisztérium részére megküldött, az átadott pénzügyi forrás teljes körű felhasználását tartalmazó beszámolót a Belügyminisztérium kiegészítés után elfogadta és megküldte a Nemzetgazdasági Minisztérium részére.

Forrásátadás Az előirányzat terhére – a szabad előirányzattól – a fejezetek közötti és fejezeten belüli előirányzat-átcsoportosításokról szóló 2029/2017. (XII. 27.) Korm. határozat alapján, más költségvetési fejezetek, fejezeti kezelésű előirányzatai részére átutalással került teljesítésre összesen 27 500,0 millió forint.

14 cím EU-s elő- és társfinanszírozás

A 2014-2020-as időszak NFA-t érintő munkaerőpiaci programjainak megvalósítása előfinanszírozással megy végbe, melyeknek pénzügyi forrása az NFA költségvetésében önálló soron jelenik meg. Az előfinanszírozási rendszerbe 2017. évben a GINOP 5./VEKOP 8. Foglalkoztathatóságot szolgáló prioritás 5.1./8.1. „A munkanélküliek és inaktívok foglalkoztatáshoz való hozzájárása” és 5.2./8.2. „A fiatalok fenntartható munkaerőpiaci integrációja” intézkedései tartoztak.

4 alcím 2014-2020-as időszak munkaerőpiaci programjainak előfinanszírozása

A 2014-2020-as időszak munkaerőpiaci programjai a Partnerségi Megállapodás és az Operatív Programok alapján területileg elkülönülten (konvergencia régiók, illetve Közép-magyarországi régió) kerülnek finanszírozásra. A kormányhivatalok állami foglalkoztatási szerv feladatait ellátó szervezetei egységei (Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat) uniós programjainak előfinanszírozása is két operatív program: a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP), illetve a Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP) keretében került megtervezésre.

A költségvetési törvény szerint az NFA 2017. évi költségvetésében a „2014-2020-as időszak munkaerőpiaci programjainak előfinanszírozása” jogcímen 74 116,4 millió forint összegű előirányzat állt rendelkezésre. Az előirányzatot az év folyamán átcsoportosítás nem érintette.

Az előirányzat összegéből 2017. év folyamán összesen 70 995,3 millió forint kifizetés történt, ami 95,8 százalékos teljesítést jelent. Az uniós előfinanszírozási forrás felhasználásának aránya a korábbi évekhez képest kiemelkedően magas volt.

2017. évben a Támogatóval egyeztetve – a 2017. évre meghatározott kifizetési célok elérése érdekében – mind a GINOP, mind a VEKOP projektek tekintetében az Alap előleget fogadott, az előbbi projektek esetében 31 000,0 millió forint, az utóbbi projektek esetében 3300,0 millió forint összegben. Az előleg teljes összegével 2017. év folyamán megtörtént a számla alapú elszámolás.

2017. évben a két operatív program keretében négy munkaerőpiaci program előfinanszírozására használtunk fel forrásokat:

GINOP 5.1.1. Út a munkaerőpiacra (komplex munkaerőpiaci program, konvergencia régiók)

VEKOP 8.1.1. Út a munkaerőpiacra (komplex munkaerőpiaci program, Közép-Magyarország)

Az „Út a munkaerőpiacra” program országos lefedettséget biztosító kiemelt projekt célja a 25 év feletti álláskeresők és inaktívok, különösen az alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztathatóságának javítása, nyílt munkaerőpiaci elhelyezkedésének támogatása, valamint a közfoglalkoztatásból a versenyszférába való átlépés elősegítése. A megvalósító Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat képzésekkel, bértámogatással és személyre szabott munkaerőpiaci szolgáltatásokkal segíti az álláskeresők elhelyezkedését.

Az „Út a munkaerőpiacra” program a munkáltatóknak is segít, hogy az igényeikhez igazodó képzésben részesülő álláskeresőket alkalmazhassanak, továbbá támogatást is kaphatnak az új munkavállaló béréhez.

A program 2015. év végén indult el, megvalósítása 2021. október végéig tart. Országos szinten 2018. február végéig több mint 100 ezer álláskereső kapcsolódott be a programba,

közel 80 ezer fő helyezkedett el a program keretében nyújtott támogatások révén, és mintegy 31 ezer fő szakképesítésének (vagy a munkakör betöltéséhez szükséges képzésnek) megszerzéséhez hozzájáruló képzésbe kapcsolódott be. A kiemelt projektek megvalósítására a program keretében összesen 231 800,0 millió forint áll rendelkezésre (GINOP forrás 214 000,0 millió forint, VEKOP forrás 17 800,0 millió forint). 2021 végéig a projektek várhatóan több mint 188 ezer álláskereső munkaerőpiaci esélyeinek javításához járulnak hozzá.

Az „Út a munkaerőpiacra” program 2017. évi kiadásai aktív eszközönként az alábbiak szerint alakultak:

	adatok millió forintban		
	GINOP 5.1.1. (konvergencia megyék)	VEKOP 8.1.1. (Közép-Magyarország)	Összesen
– képzési támogatás:	10 604,9	547,2	11 152,1
– bértámogatás:	3 273,1	191,4	3 464,5
– bérköltség-támogatás:	19 034,3	2 441,8	21 476,1
– önfoglalkoztatóvá válás támogatása:	2 703,8	465,5	3 169,3
– területi mobilitási támogatás:	25,0	0,5	25,5
– munkaerőpiaci szolgáltatások nyújtásának támogatása:	206,8	75,0	281,8
– lakhatási támogatás:	439,4	8,9	448,3
– működtetési kiadások:	52,3	3,0	55,3
– programrésztvevőkkel összefüggő egyéb kiadások:	3 763,7	211,1	3 974,8
– korábbi programhoz kapcsolódó kifizetés:	0,7	-	0,7
– Összesen:	40 104,0	3 944,4	44 048,4

GINOP 5.2.1. Ifjúsági Garancia (konvergencia régiók)

VEKOP 8.2.1. Ifjúsági Garancia (Közép-Magyarország)

A szintén országos kiterjedésű Ifjúsági Garancia program az Európai Szociális Alap és az Európai Ifjúsági Kezdeményezés társfinanszírozásával indult el 2015 januárjában, megvalósítása 2021. október végéig tart. A kiemelt projektet megvalósító Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat az egyéni tanácsadás mellett támogatott foglalkoztatási lehetőséget, mobilitási és lakhatási támogatást, vállalkozóvá válást, piacképes szakképesítést, illetve az annak megszerzését lehetővé tevő általános iskolai végzettség megszerzését kínálja a fiataloknak. 2018. február végéig országosan közel 81 ezer fiatal kapcsolódott be a programba, közülük közel 54 ezer fő helyezkedett el a program keretében nyújtott támogatások révén, és több mint 27 ezer fiatal kapcsolódott be képzésbe, akik közül már közel 12 ezer fiatal szerzett szakképesítést (vagy a munkakör betöltéséhez szükséges képzést). Az Ifjúsági Garancia munkaerőpiaci program megvalósítására jelenleg összesen 191 200,0 millió forint (GINOP forrás 186 000,0 millió forint, VEKOP forrás 5200,0 millió forint) áll rendelkezése, ami a tervek szerint legalább 162,4 ezer 25 év alatti fiatal munka világába való belépését és/vagy szakképesítésének megszerzését segíti elő 2021 végéig.

Az Ifjúsági Garancia Program 2017. évi kiadásai aktív eszközönként az alábbiak szerint alakultak:

	adatok millió forintban		
	GINOP 5.2.1. (konvergencia megyék)	VEKOP 8.2.1. (Közép-Magyarország)	Összesen
– képzési támogatás:	7 367,5	343,2	7 710,7
– bértámogatás:	2 271,4	119,1	2 390,5
– bérköltség-támogatás:	10 932,9	1 000,9	11 933,8
– önfoglalkoztatóvá válás támogatása:	615,7	122,4	738,1
– területi mobilitási támogatás:	29,5	0,0	29,5
– munkaerőpiaci szolgáltatások nyújtásának támogatása:	305,9	75,3	381,2
– lakhatási támogatás:	356,1	2,0	358,1
– hozzájárulás a gyermekfelügyelet költségeinek megtérítéséhez	0,1	-	0,1
– működtetési kiadások:	35,9	0,8	36,7
– programrésztvevőkkel összefüggő egyéb kiadások:	3 238,9	129,3	3 368,2
– Összesen:	25 153,9	1 793,0	26 946,9

V. A Nemzeti Foglalkoztatási Alapból nyújtott támogatások közgazdasági jellemzői

Az NFA-ból 2017-ben kifizetett támogatások közgazdasági szempontú megoszlása a következők szerint alakult:

- A 459 791,6 millió forint kiadás 71 százaléka egyéb működési célú kiadás, 13 százaléka ellátottak pénzbeli juttatása, 15 százaléka egyéb felhalmozási célú kiadás, és 1 százaléka dologi kiadás volt. Ez a struktúra abból adódik, hogy az NFA-ból nyújtott támogatások döntő részben az álláskereső újbéli munkába állítását célozzák.

- Az egyéb működési célú kiadások összege 327 033,5 millió forint volt.

Ebből az államháztartáson kívülre, működési célra véglegesen adott pénzeszköz 134 190,2 millió forintot, arányát tekintve, 29 százalékot tett ki.

Ezen belül 43 348,2 millió forintot a versenyszférában működő vállalkozások kapták, amely az államháztartáson kívülre, működési célra adott pénzeszközök 32 százaléka volt. E kifizetések döntően az uniós, illetve a hazai forrásból finanszírozott foglalkoztatási támogatások (bér- és járuléktámogatás, munkahelymegőrzés, mobilitási támogatás, stb.), kisebb részt a startmunka-programok kapcsán merültek fel.

Az állami/önkormányzati többségi tulajdonú nem pénzügyi vállalkozások részére 7338,9 millió forint került kifizetésre, ez az államháztartáson kívülre, működési célra adott pénzeszközök 5 százalékát tette ki. Ez meghatározóan az országos közfoglalkoztatási programok finanszírozását jelentette.

A non-profit gazdasági társaságok és egyéb civil szervezetek 54 809,6 millió forint támogatáshoz jutottak, amely az államháztartáson kívülre, működési célra véglegesen adott pénzeszköz 41 százalékát tette ki. Ennek kb. fele része a startmunka-programok keretében jelentkezett, másik része a hazai finanszírozásból megvalósuló munkaerőpiaci programokra, továbbá szakképzés-fejlesztés céljából merült fel.

Az államháztartáson kívülre, működési célra adott pénzeszközök 19 százaléka, 24 954,9 millió forint irányult a háztartások felé, amely a munkaerő-piaci képzések lebonyolítása során a tanfolyami díjak átvállalásából és a keresetpótló juttatásból, továbbá az önfoglalkoztatás elősegítésére a havonta folyósított támogatás formájában nyújtott támogatásból adódott döntően az uniós programok előfinanszírozása tekintetében.

Az egyházak részére 3738,6 millió forint került kifizetésre, amely az államháztartáson kívülre, működési célra adott pénzeszközök 3 százalékát jelentette. Az egyházak részére nyújtott támogatások mintegy négyötöd része a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódott.

Az államháztartási körön belül kifizetett működési célú kiadás összege 189 505,4 millió forint, amely a működési célú kiadások 41 százalékát tette ki.

Ennek 23 százaléka, 43 458,0 millió forint a központi költségvetési szervekhez került, döntő részben a startmunka-programok, kisebb részben a szakképzésfejlesztéshez, illetve az uniós programok lebonyolításához kapcsolódóan.

A helyi és nemzetiségi önkormányzatok, társulások és költségvetési szerveik részére kifizetett 144 225,7 millió forint – amely az államháztartáson belül működési célra adott pénzeszközök több mint háromnegyedét, 76 százalékát jelentette – csaknem teljes egészében a startmunka-programok megvalósítását fedezte.

A Startmunka-program jogcímhez kapcsolódó pénzeszköz átadással összefüggően jelentkezett a fejezeti kezelésű előirányzatok részére átadott működési célú pénzeszköz 1603,0 millió forint összege, melynek aránya 1 százalék volt.

A foglalkoztatási alaprész központi keretéből a szociális szövetkezetek tagjai után fizetendő egészségügyi szolgáltatási járulék megtérítése kapcsán összességében 218,7 millió forint került átadásra a TB alapok felé.

Az államháztartáson kívülre irányuló működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök rovaton kifizetett összeg 3337,9 millió forint volt, ami meghatározóan vállalkozások (97 százalék), kis részben állami, illetve önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, valamint non-profit gazdasági társaságok részére (egyenként 1 százalék) nyújtott működési célú kölcsönként folyósított bérgarancia támogatások nyújtását jelentette.

- Az ellátottak pénzbeli juttatásai rovaton 59 330,8 millió forint került kifizetésre.
- Az NFA-ból 2017. évben összességében 67 777,4 millió forint felhalmozási kiadás történt.

Ebből 61 975,6 millió forint az államháztartáson belüli kiadás volt, melynek háromötöd része a Start-munkaprogram jogcímhez kapcsolódó pénzeszköz átadással összefüggően jelentkezett fejezeti kezelésű előirányzatok részére, illetve mintegy kétötöd része helyi önkormányzatok és költségvetési szerveik támogatását tartalmazta meghatározóan a startmunka programok területén.

Az államháztartáson kívülre nyújtott felhalmozási célú pénzeszközátadás 5778,3 millió forint volt, amely meghatározóan a non-profit gazdasági társaságok és egyéb civil szervezetek felé közfoglalkoztatással, a vállalkozások felé munkahelyteremtéssel, illetve szakképzés-fejlesztéssel kapcsolatosan, illetve a háztartások felé önfoglalkoztatás támogatásával kapcsolatosan merült fel.

A felhalmozási visszatérítendő támogatások, kölcsönök kiadása összeg 23,5 millió forint volt, ami a foglalkoztatási alaprészből önfoglalkoztatóvá válásra, háztartások részére nyújtott felhalmozási célú kölcsönt jelentette.

- A dologi kiadások összege 5649,9 millió forintot tett ki, amelynek csaknem fele részét (49 százalék) a Kincstár által terhelt működési kiadások tették ki, másik meghatározó részét (36 százalék) az uniós forrásból finanszírozott aktív támogatások működtetési kiadásai, továbbá kisebb részét az álláskeresési ellátások és a hazai forrásból működtetett aktív támogatások (egyenként 6 százalék), valamint a startmunka-programok (3 százalék) működtetési kiadásai tették ki.

A teljesített költségvetési bevételek és költségvetési kiadások számszaki bemutatása:

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	2017. évi Költségvetési kiadások	2017. évi Költségvetési bevételek
Aktív támogatások		
Foglalkoztatási és képzési támogatások	27 238,9	
Szakképzési és felnőttképzési támogatások	29 919,4	
Passzív kiadások		
Álláskeresői ellátások	59 674,0	
Bérgarancia kifizetések	3 341,2	
Működtetési célú kifizetések	2 785,6	
Start-munka program	265 837,2	
EU-s elő- és társfinanszírozás		
2014-2020-as időszak munkaerőpiaci programjainak előfinanszírozása	70 995,3	
Előfinanszírozott uniós programok kiadásainak visszatérülése		64 512,6
Egyéb bevétel		
Területi egyéb bevétel		2 188,1
Központi egyéb bevétel		~2 013,8
Szakképzési és felnőttképzési egyéb bevétel		1 643,1
Szakképzési hozzájárulás		80 074,5
Bérgarancia támogatás törlesztése		782,9
Egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulék Nemzeti Foglalkoztatási Alapot megillető hányada		176 338,0
Szociális hozzájárulási adó Nemzeti Foglalkoztatási Alapot megillető hányada		194 435,5
Összesen:	459 791,6	521 988,5

Budapest, 2018. július 25.

András Bocsi

a szerv gazdasági vezetője

P.H.

Szűcs Edit

készítette

